

Türkiye Acil Tıp Derneği

Oryantasyon Eğitimi

Akciğer Grafisi

Yorumlama

Hazırlayan

Doç. Dr. Özlem Köksal

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Sunum Hedefleri

- AC grafisi çekim tekniği
- Teknik değerlendirme
- Radyolojik anatomi
- Radyolojik değerlendirme
- Örnekler

Akciğer grafisi çekimi nasıl yapılır?

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- Radyolojik incelemelerin %30-50'si akciğer grafisi
- Anteroposterior (AP), Posteroanterior (PA), lateral akciğer grafisi
- Hastaya derin nefes aldırılıp tutturulur- İnspiryum sonu
- Çekim sırasında x-ışın tüpü ile film uzaklığı 180 cm

Akciğer Grafileri Nasıl Değerlendirilir?

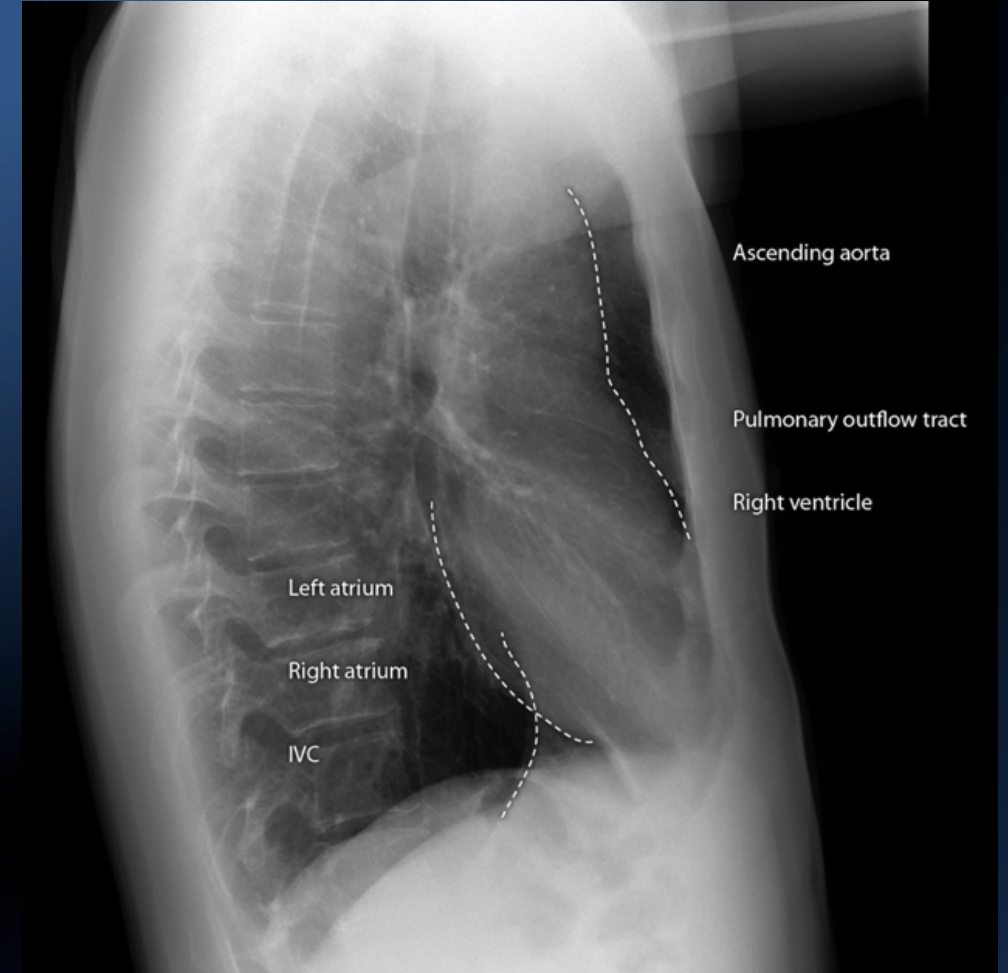
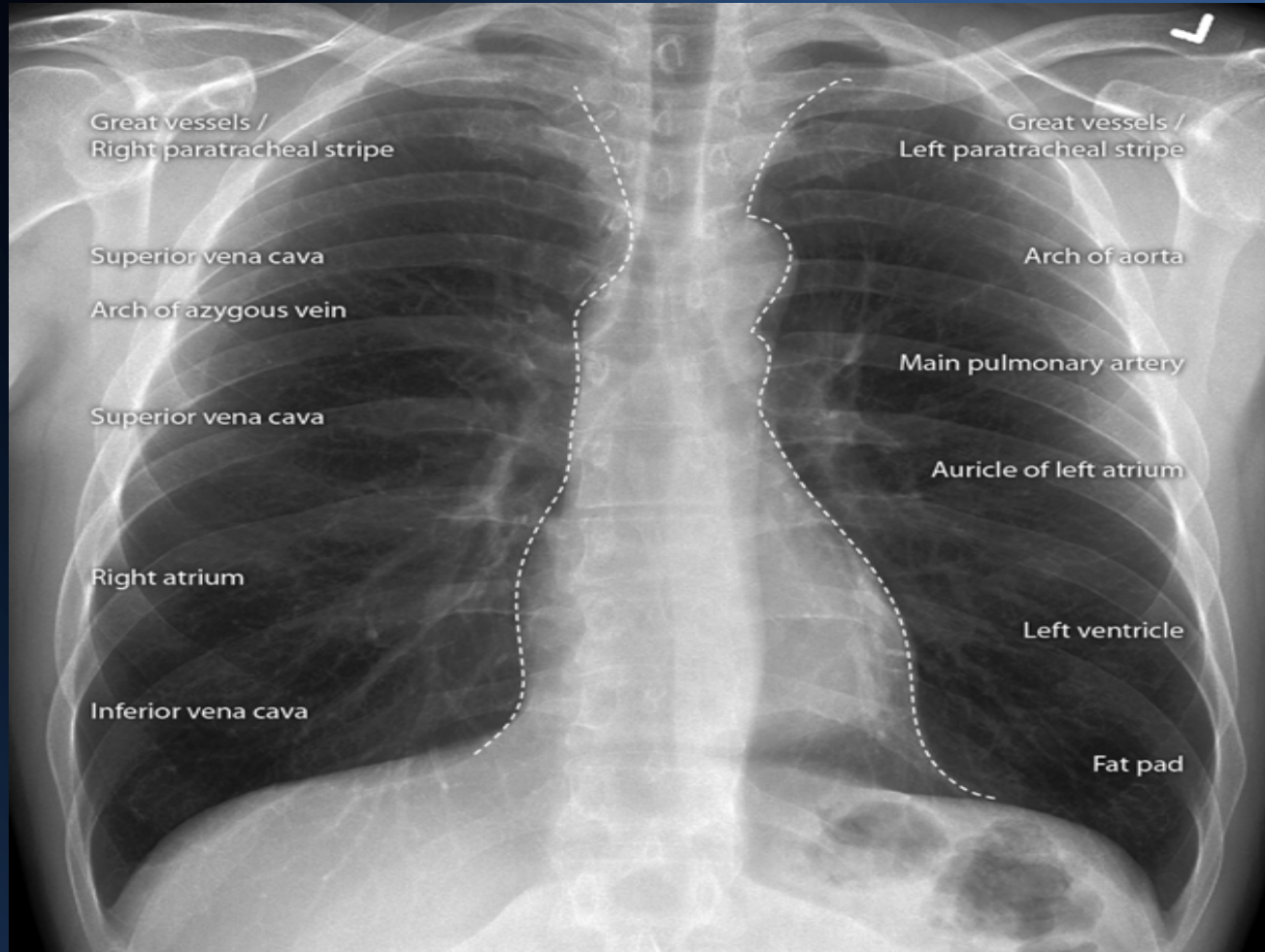

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- **ANATOMİ**

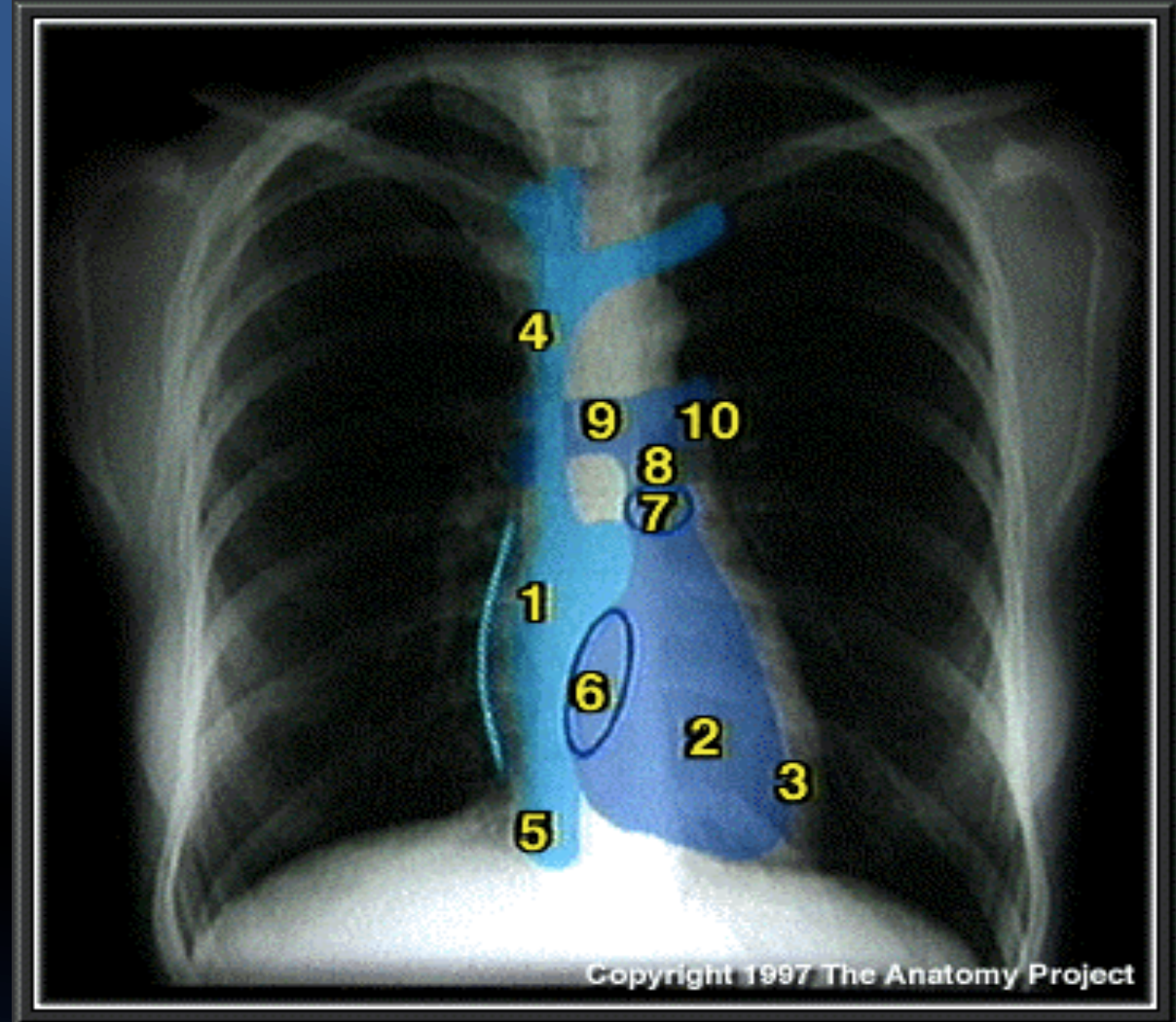
- Diyafragma
- Göğüs duvarı
- Plevra ve fissürler
- Akciğer parankimi
- Hiluslar, damarlar, hava yolları
- Mediastinum
- Kalp

Kardiyomediastinal Anahatlar

Kalp Gölgesi

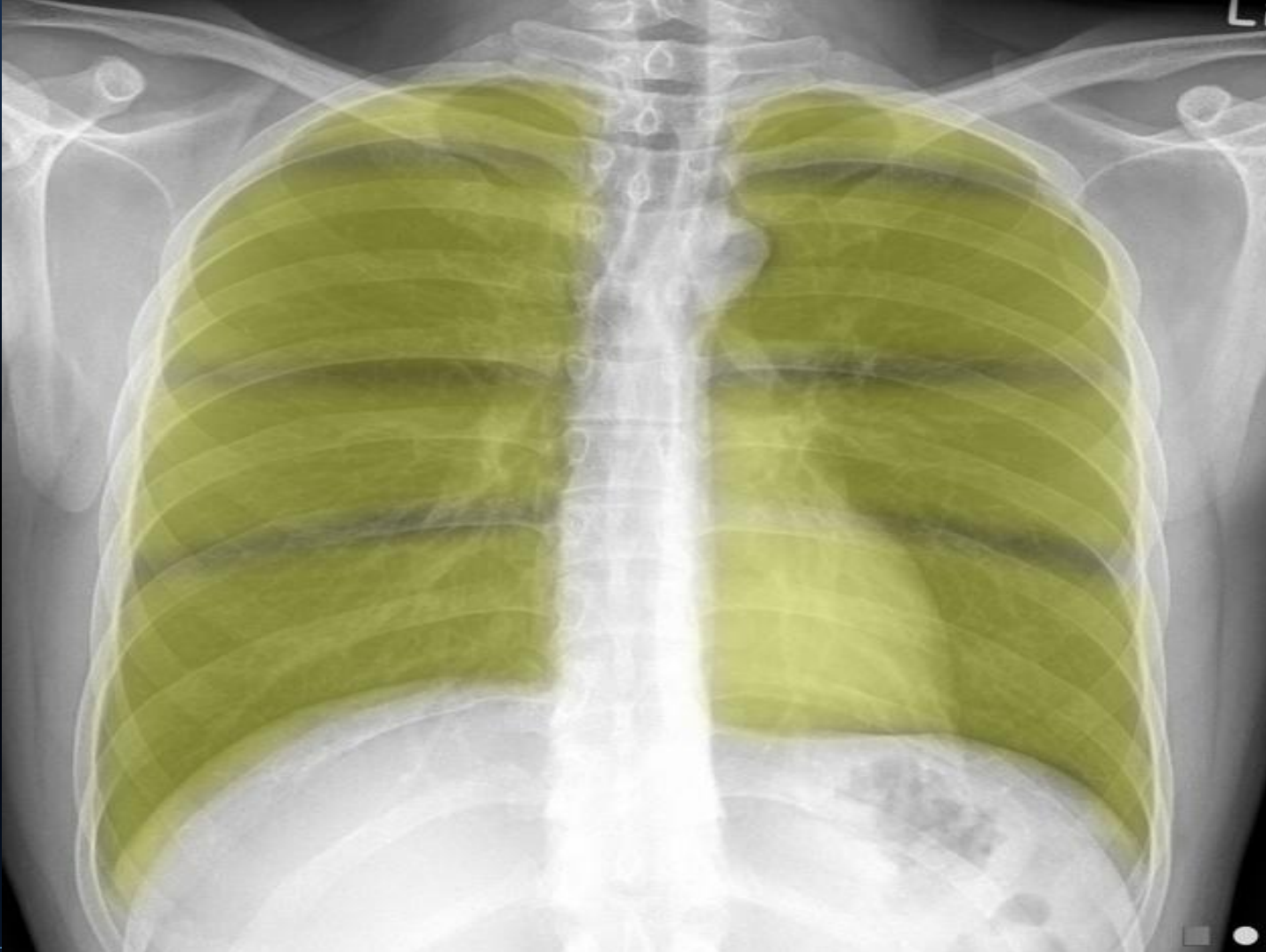
1. Sağ Atrium
3. Sağ Ventrikül
5. Sol ventrikül apeksi
6. Superior Vena Cava
7. Inferior Vena Cava
11. Trikuspid kapak
12. Pulmoner kapak
13. Pulmoner Trunk
14. Sağ Pulmoner Arter
15. Sol Pulmoner Arter

Normal Grafi- 4 zon

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Apikal zon

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Üst zonlar

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Orta zonlar

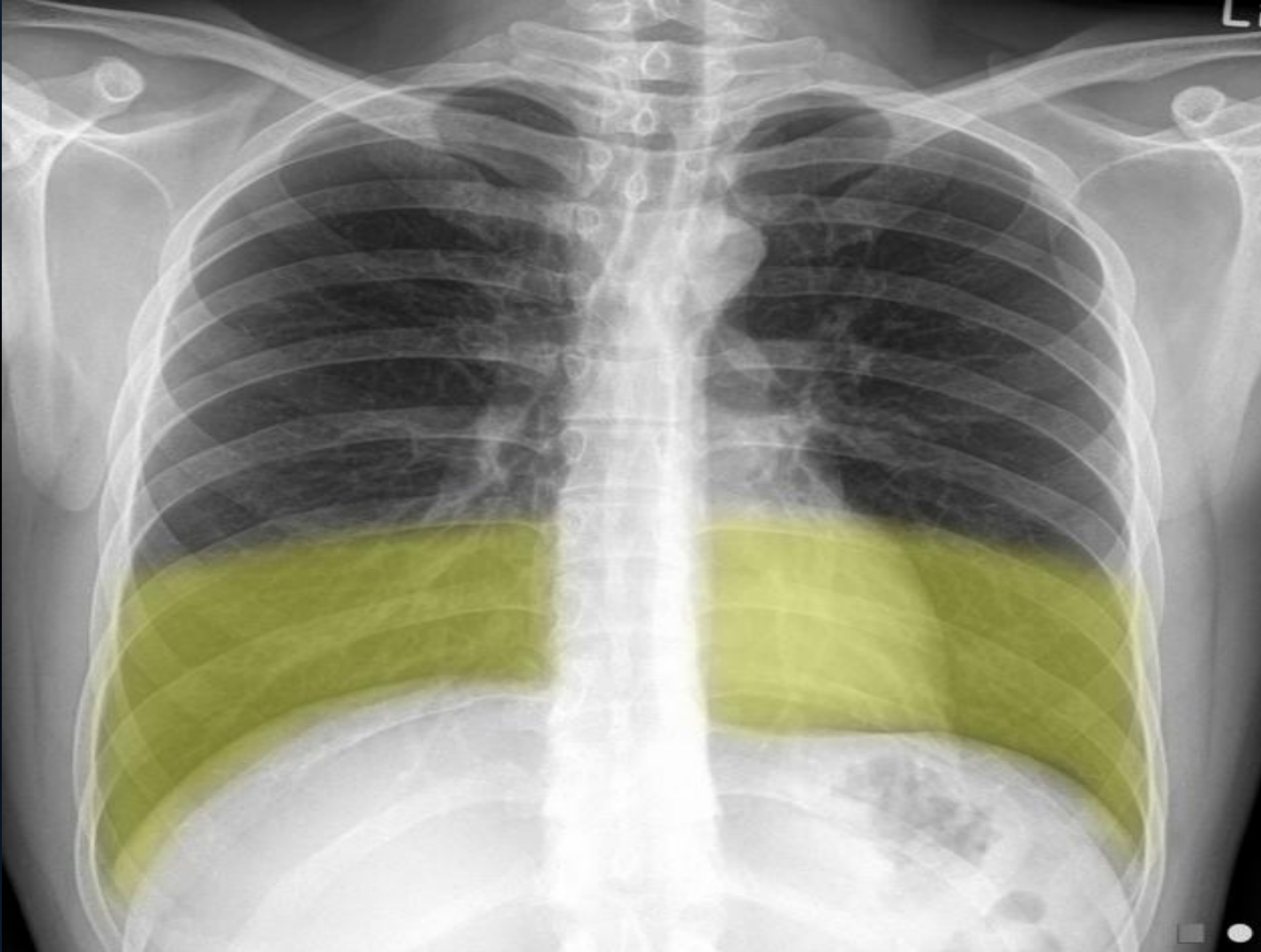
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

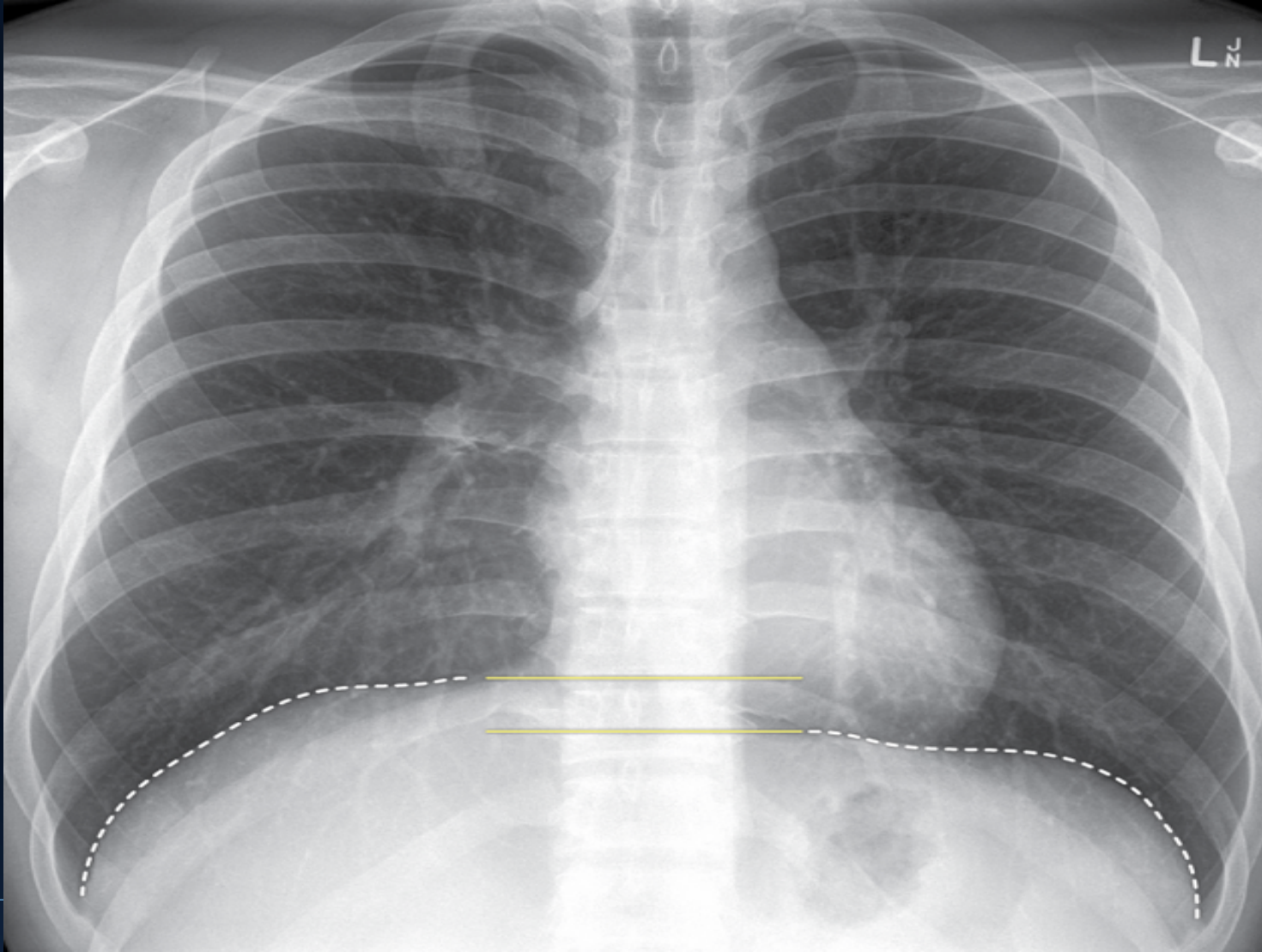
Alt zonlar

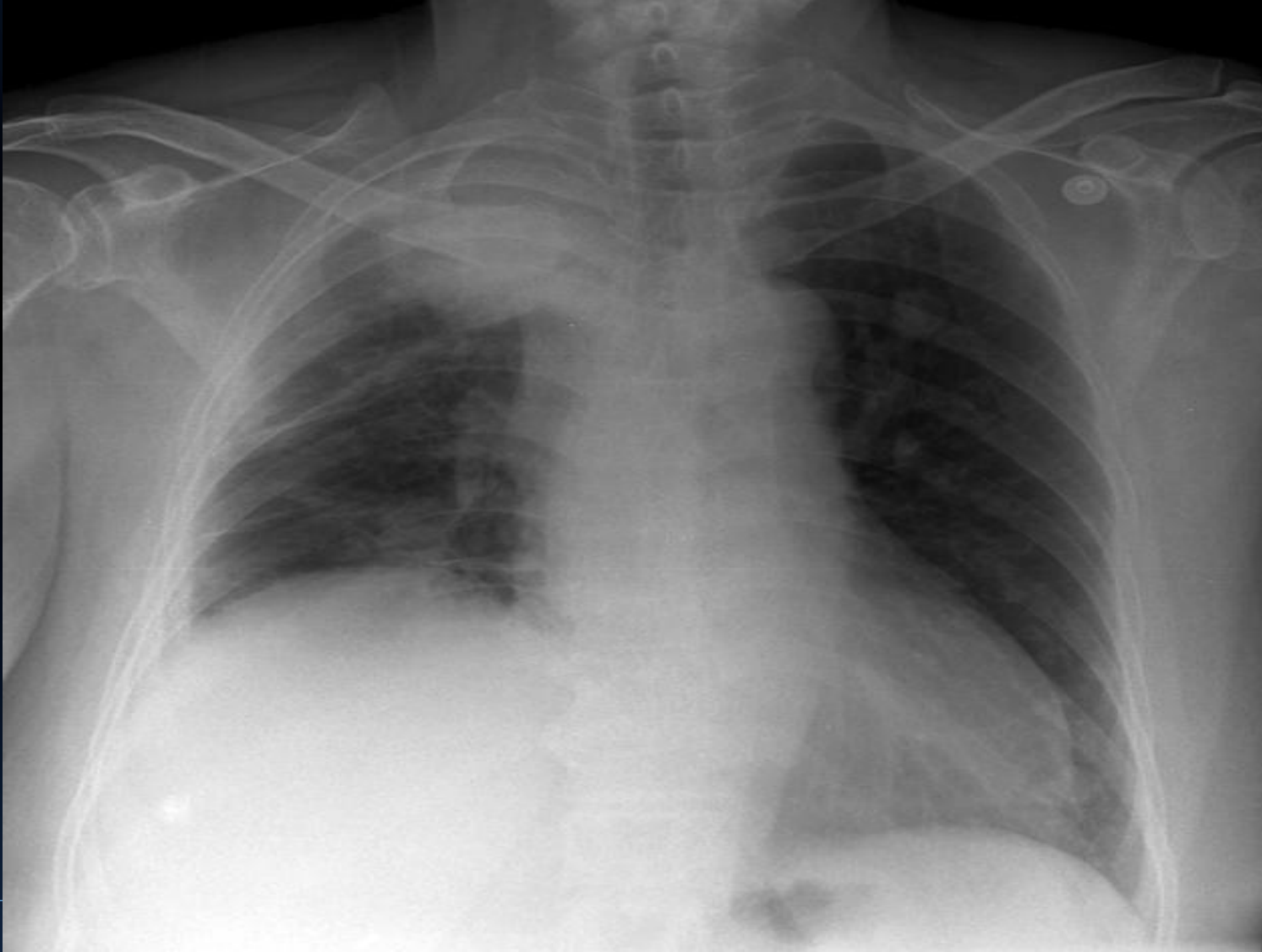
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

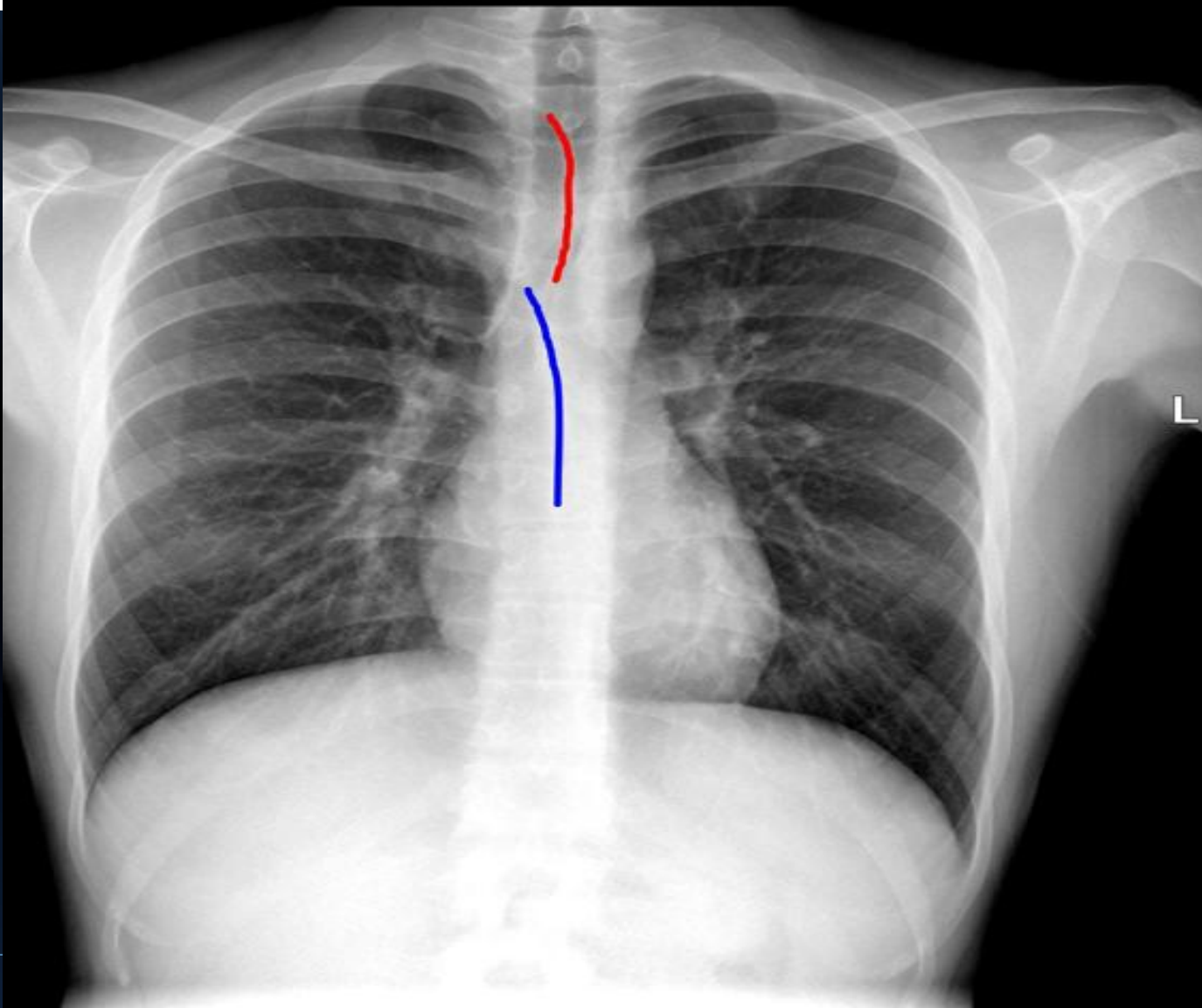
Normal diyafram yüksekliği

Sağ diyafram yüksek

Anterior ve posterior junctional lines

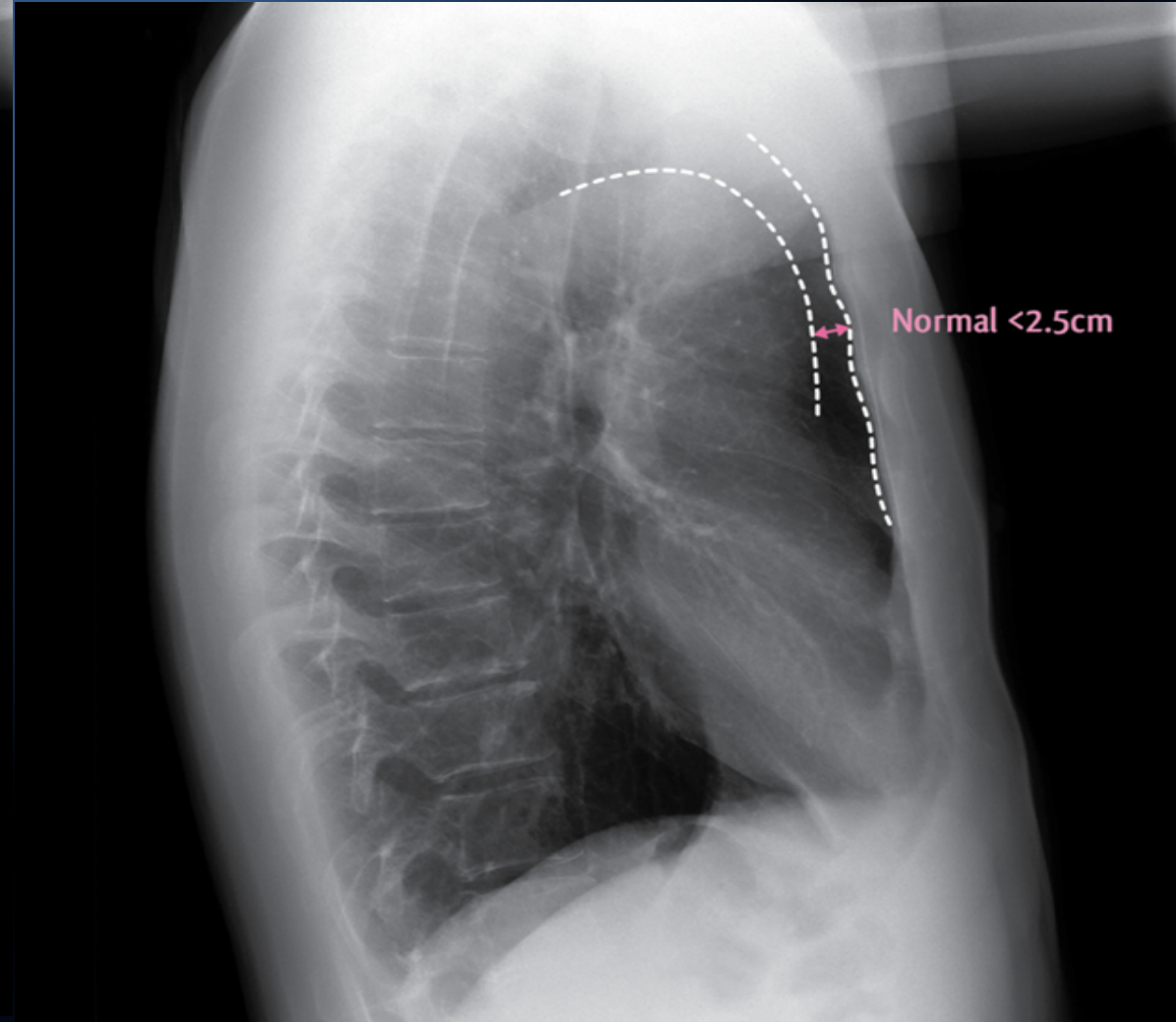
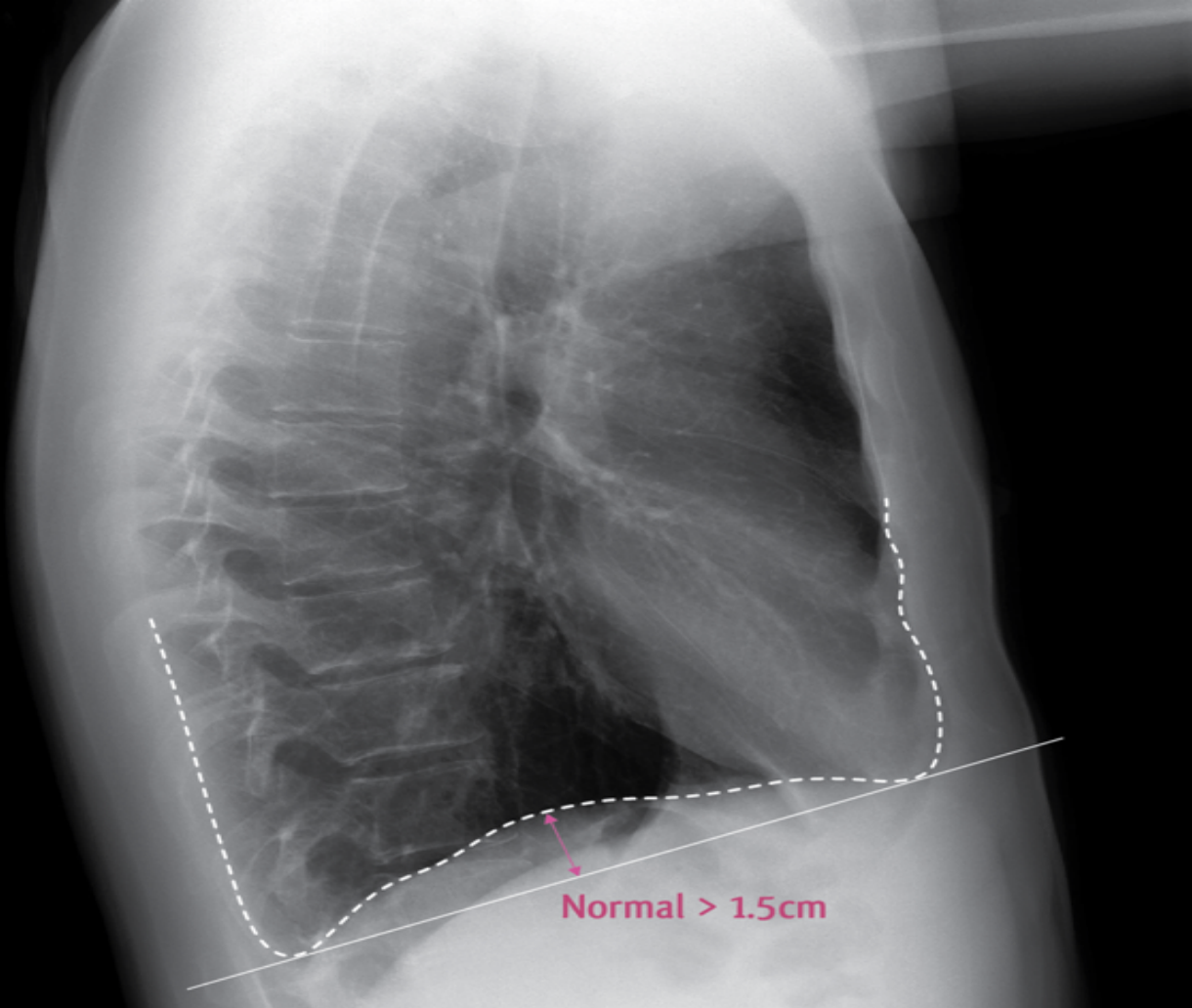
Azigo-özofagial girinti

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Retrosternal aralık

Hiperinflasyon

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Meme gölgesi

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Akciğer grafisi radyolojik değerlendirme için uygun mu?

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- **Teknik olarak kabul edilebilir PA akciğer grafisi**
 - **Simetri:** T3 ün spinöz çıkıntısı sternoklaviküler eklemlere eşit mesafede olmalı
 - Skapulalar akciğer alanlarını örtmemeli
 - **İnspiryum sonu çekim:** kostaların arka kısmı diyafragma kubbesi üzerinde kalmalı
 - Damar gölgeleri akciğerlerin periferinde görülmeli
 - Alt lobların büyük damarları ve torakal vertebralar kalp arkasında görülebilmeli

Teknik Değerlendirme

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- Uygun ortam
- Hasta bilgileri
- AC grafisi çekim tekniği
- Teknik
 - Projeksiyon (AP/PA)
 - Pozisyon
 - Penetrasyon
 - Rotasyon
 - İnspirasyon

Akciğer Grafisinin Değerlendirilmesi

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- **A. Akciğerlerin değerlendirilmesi**

- **Dansitede artma**

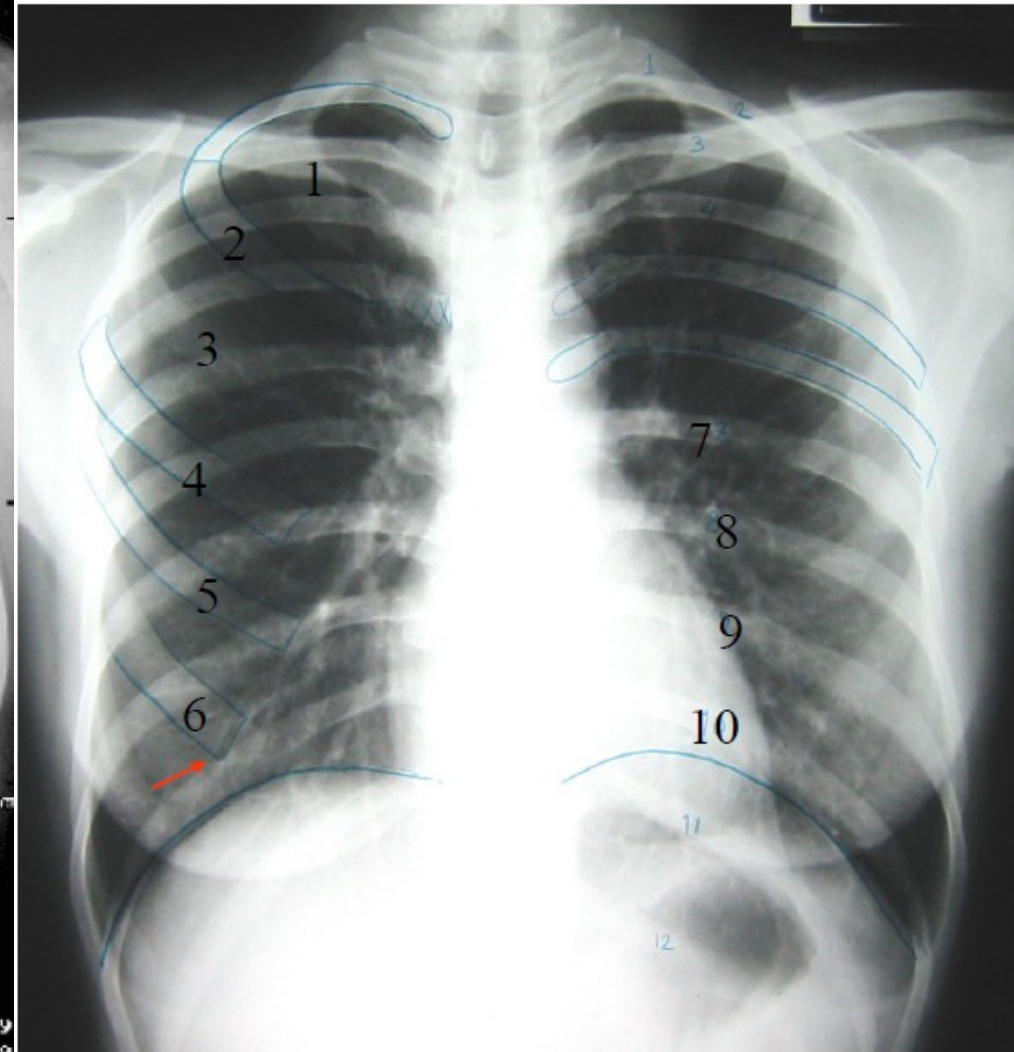
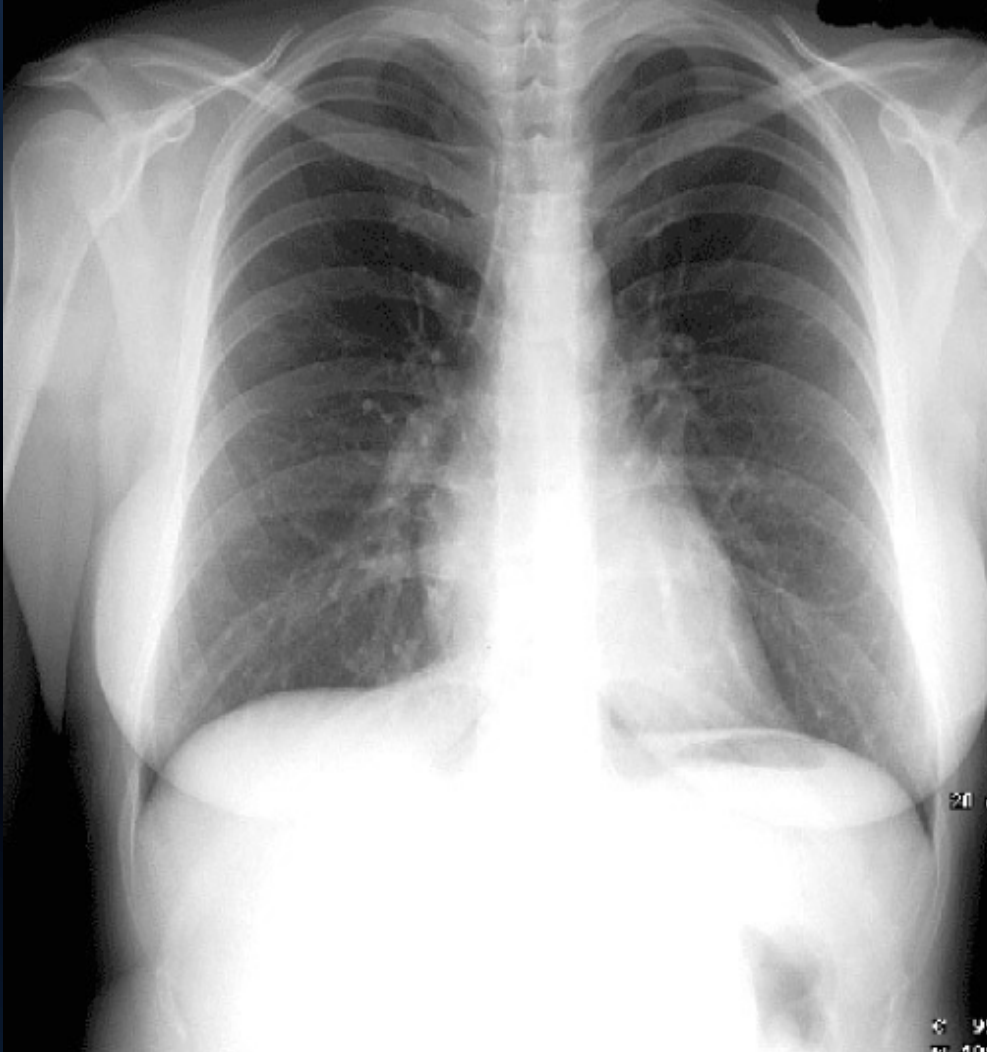
- Konsolidasyon
- Atelektazi
- Nodül, kitle
- Kist, kavite
- İntertisiyel hastalık

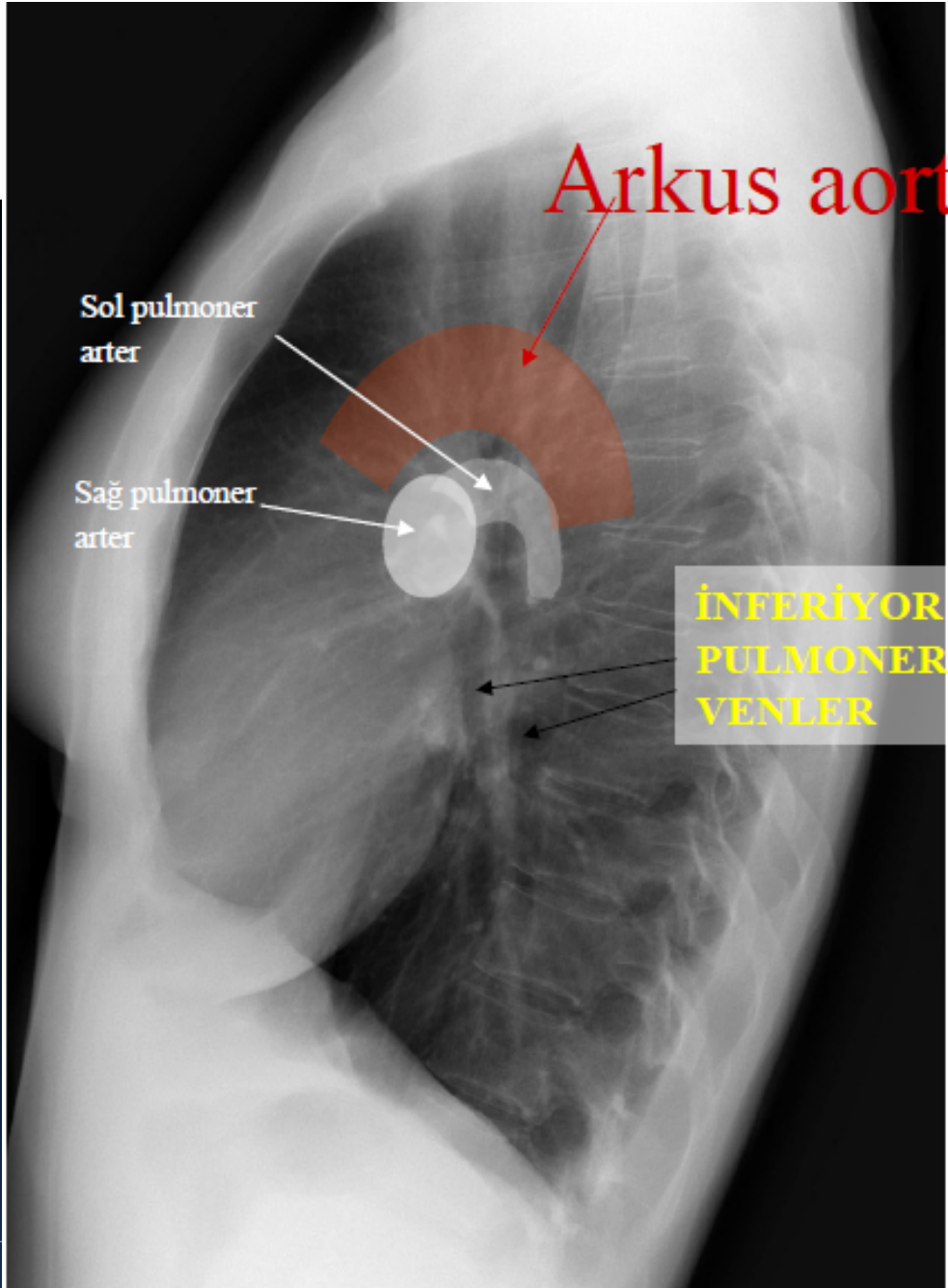
- **Dansitede azalma**

- Hava hapsi
- Pnömotoraks
- Oligemi

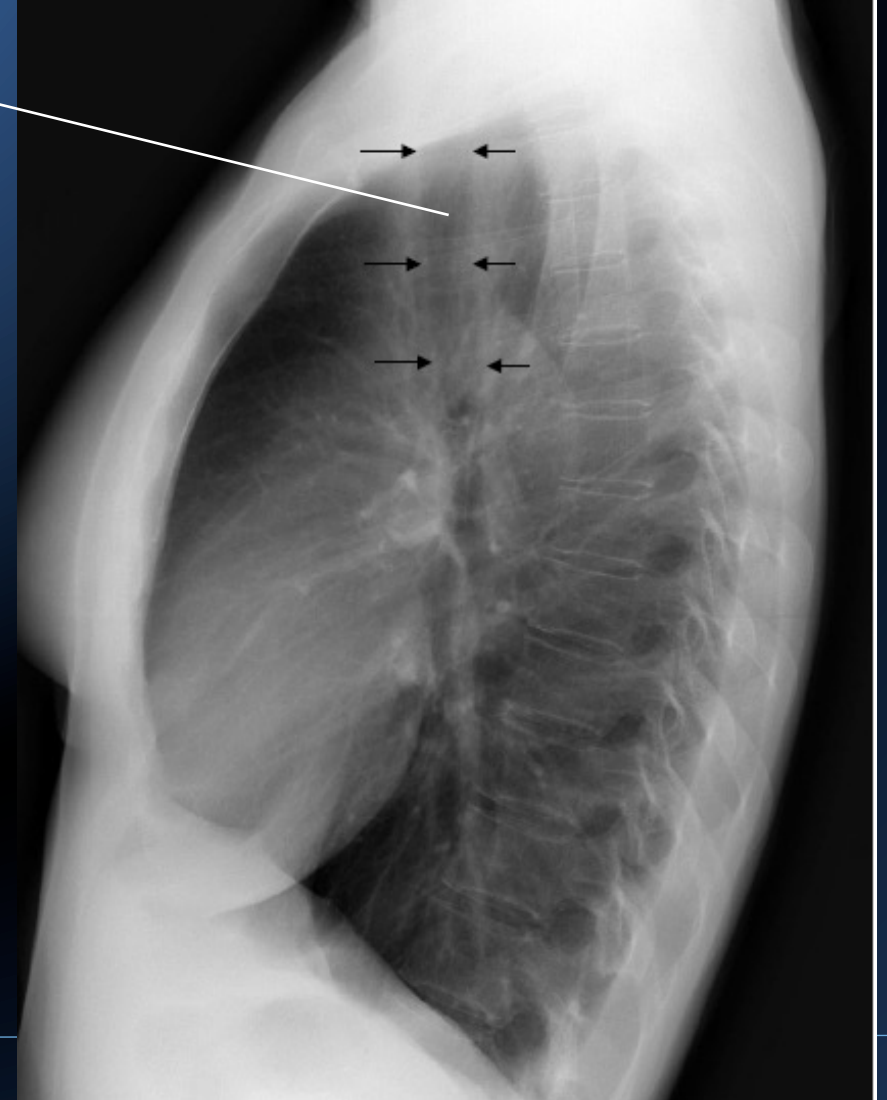
Yeterli İnspirasyon

Önde 5-6. kot
Arkada 8-10. kot

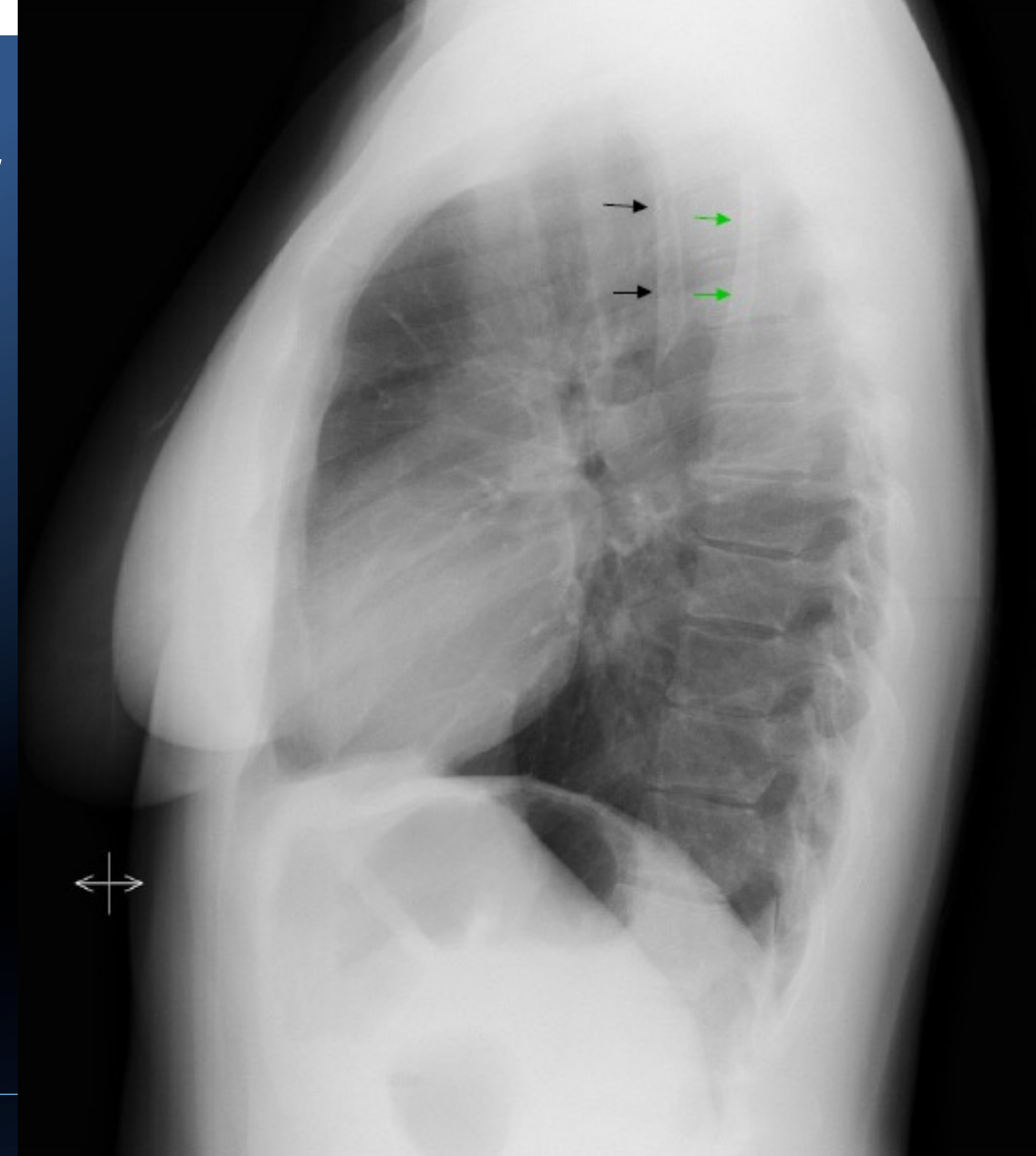
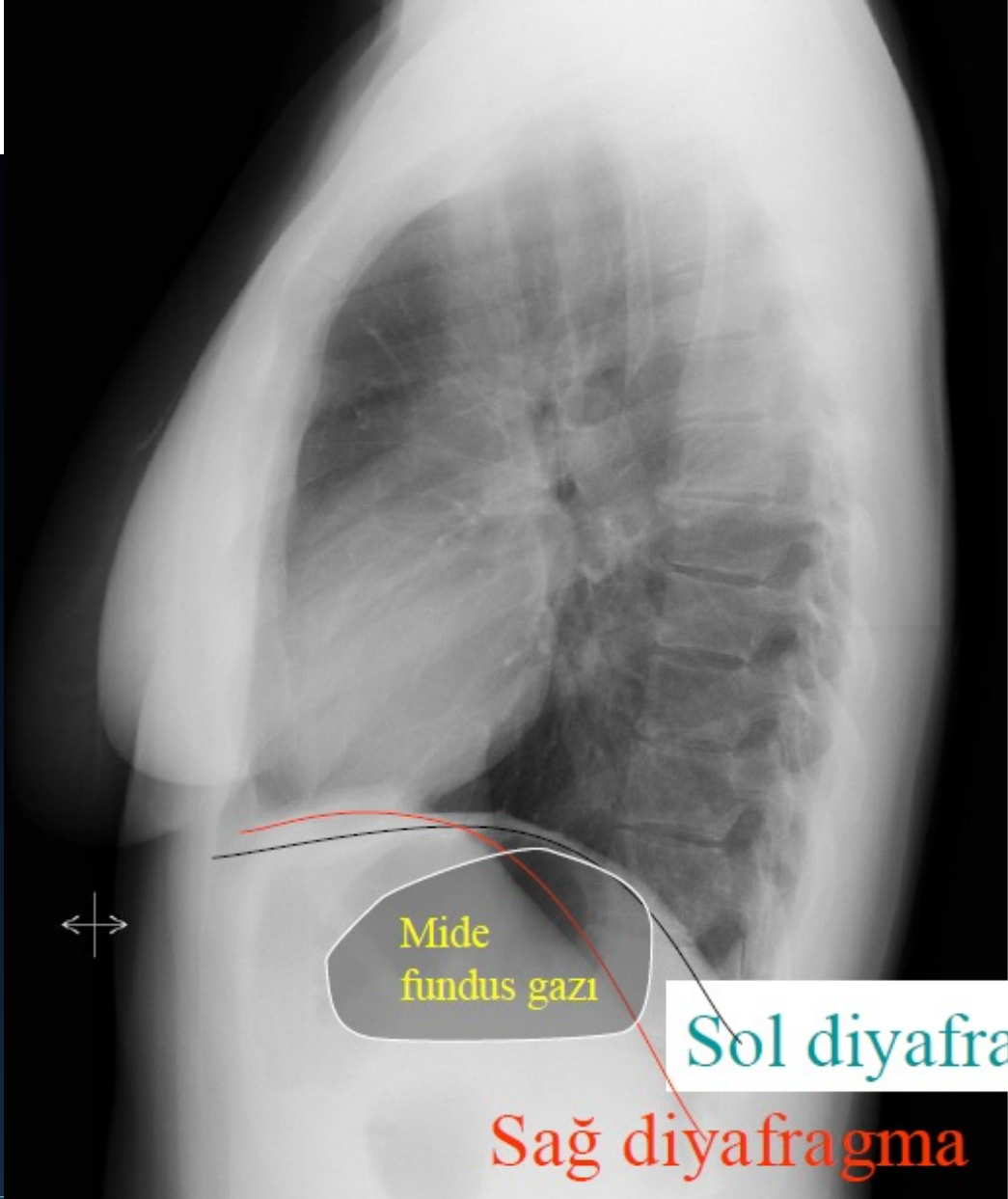

- Trakea

Skapulalar

Akciğer Grafisinin Değerlendirilmesi

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- **B. Akciğer dışı oluşumların değerlendirilmesi**
 - Hava yolları, trakea
 - Kemikler
 - Yumuşak dokular
 - Mediastinum
 - Kalp
 - Plevra
 - Abdomen

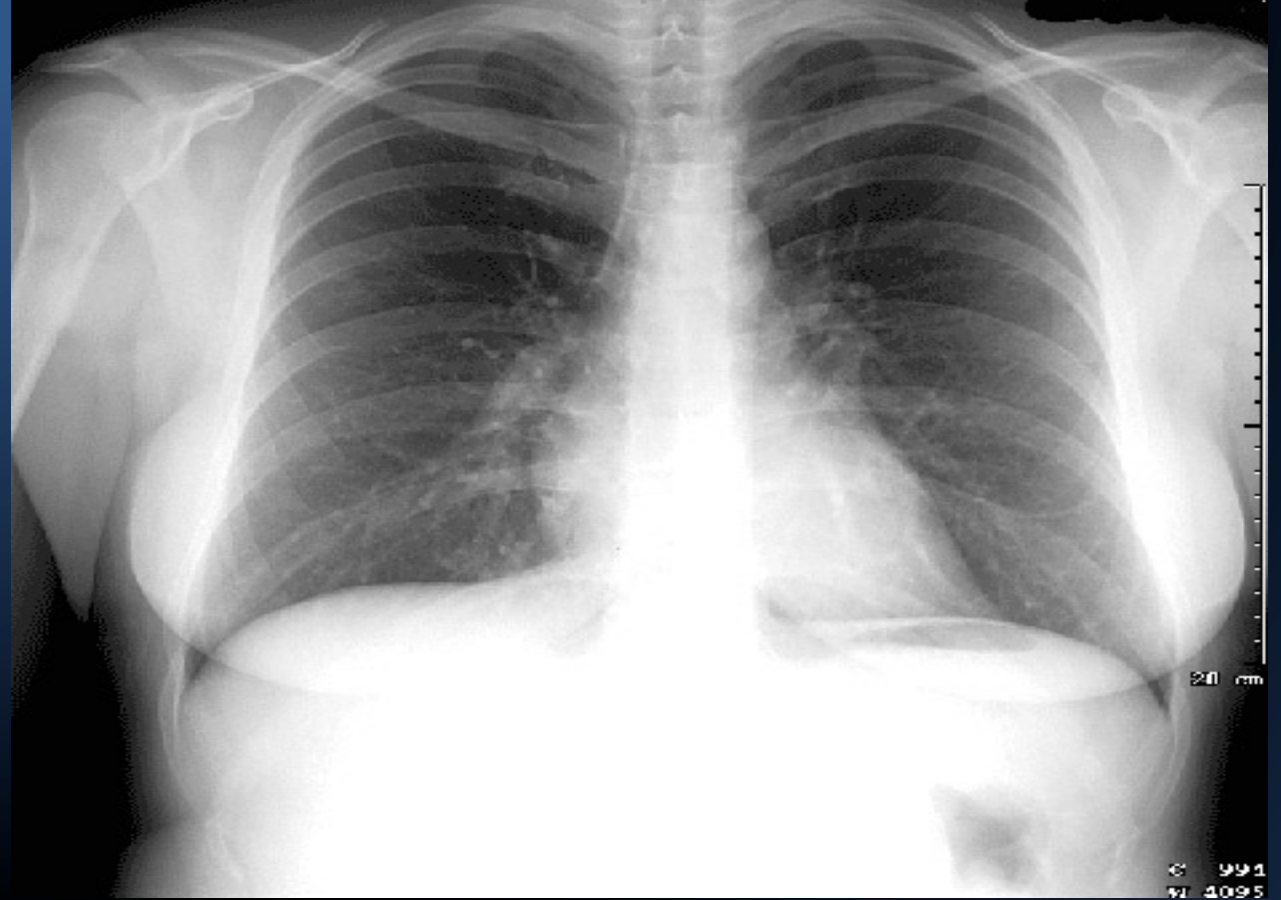
Projeksiyon- **AP/PA**

- Kalp ve mediasten boyutları önemli
- AP
 - Kalp-mediasten daha geniş
 - Diyafragmalar daha yukarıda
 - Kostofrenik sinüsler daha künt
- Sol diyafragma altında mide gazı !

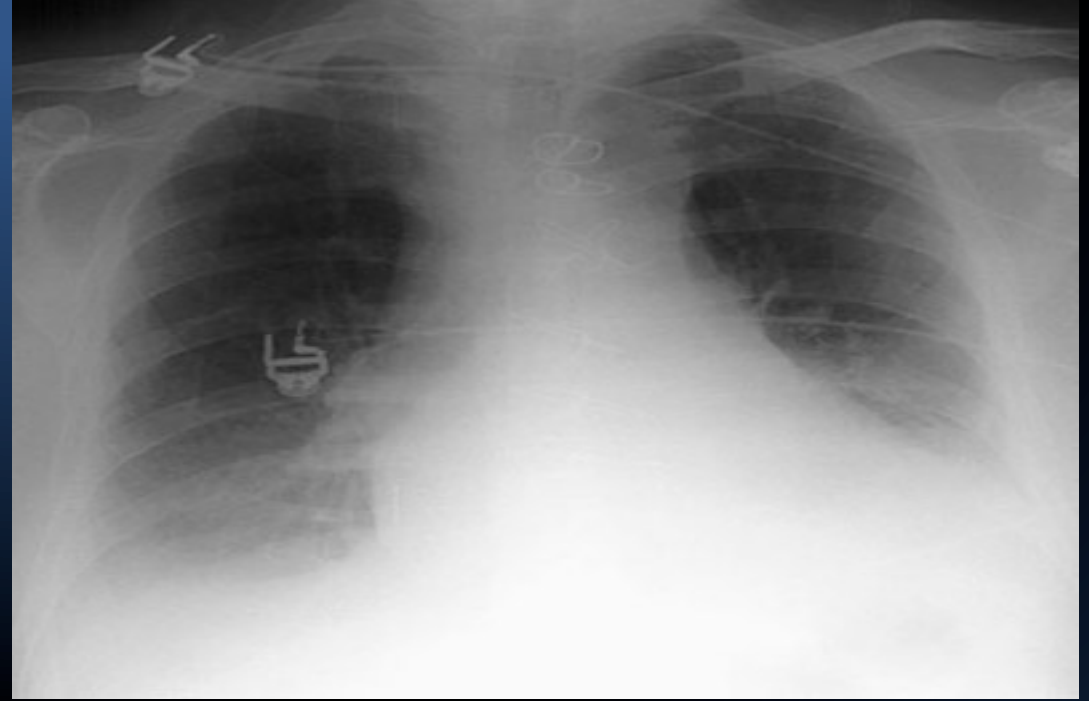
Pozisyon: **PA** (posterioranterior) Grafi

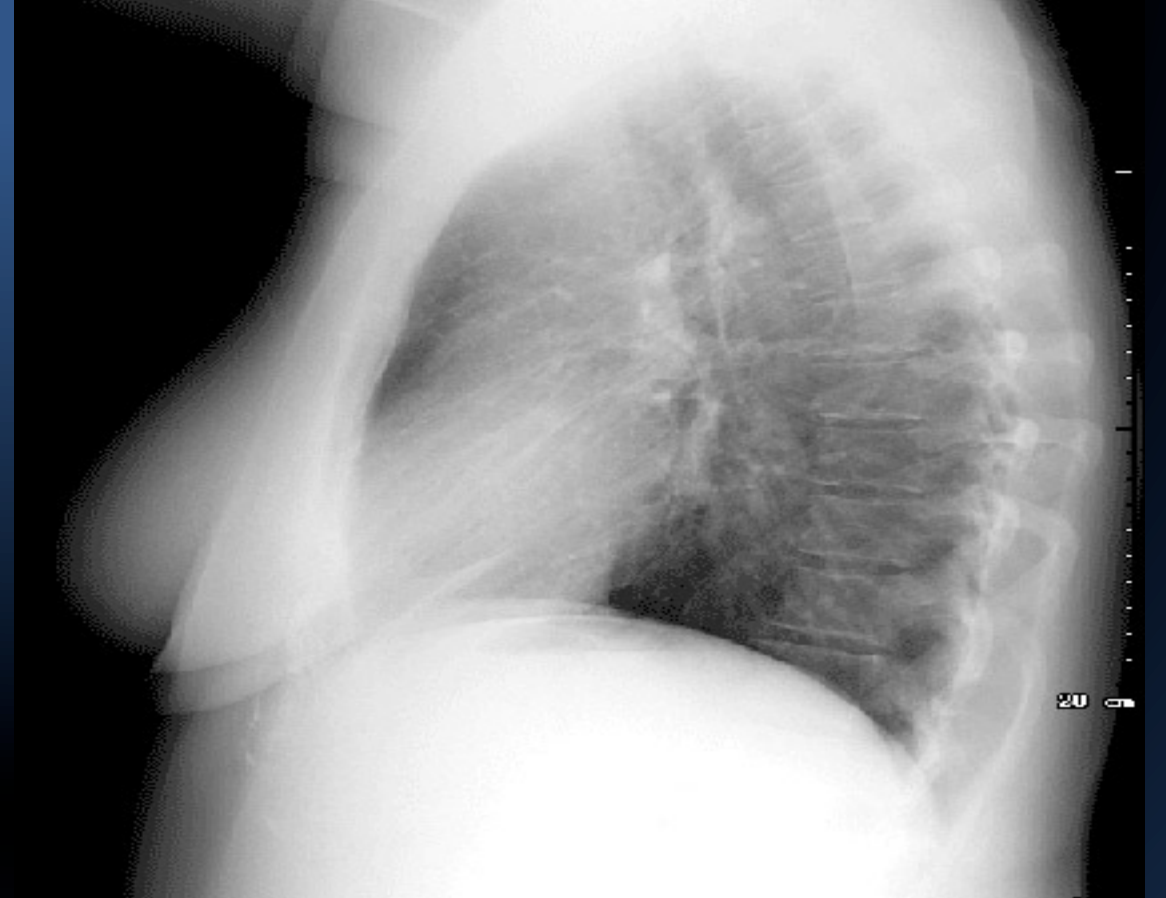
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

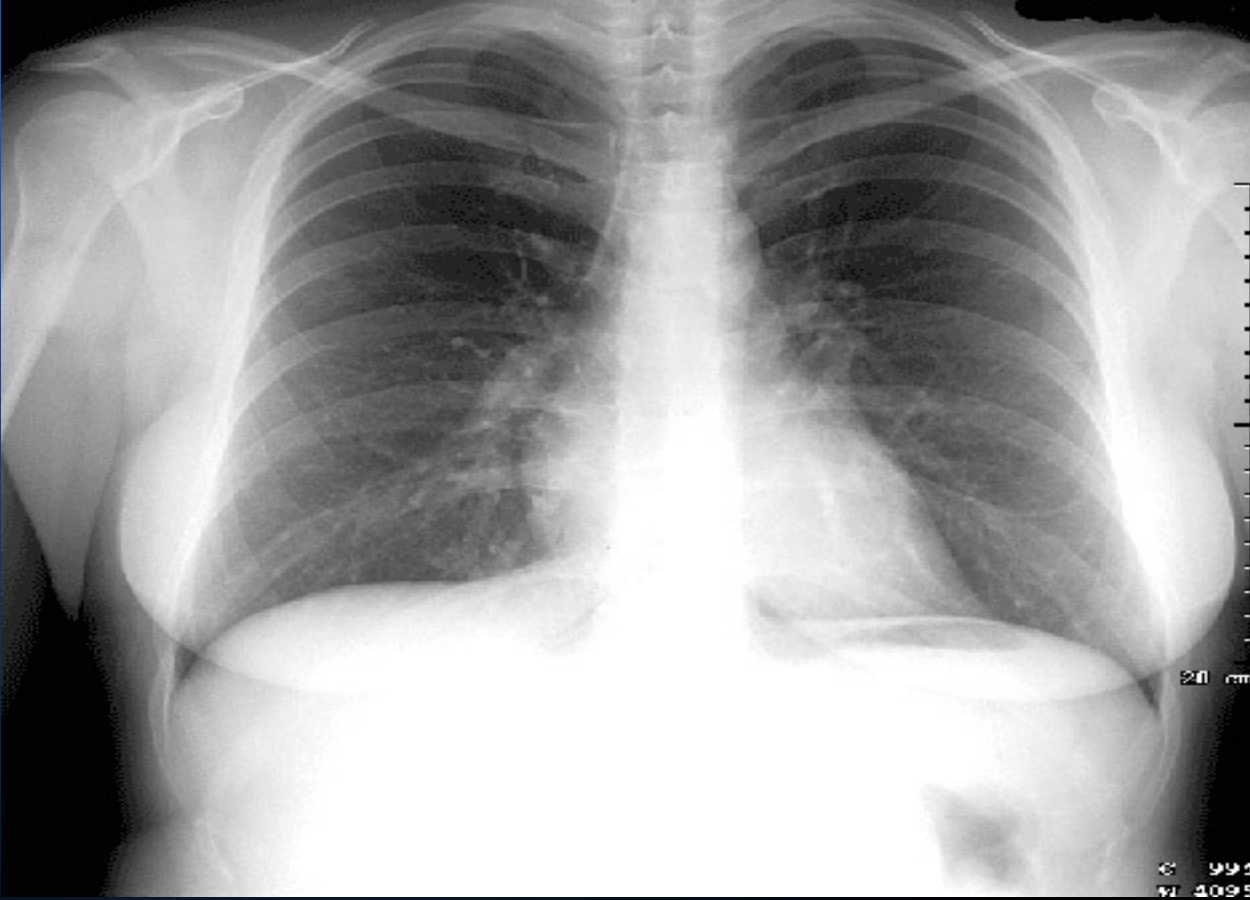

Pozisyon: **Supine AP**

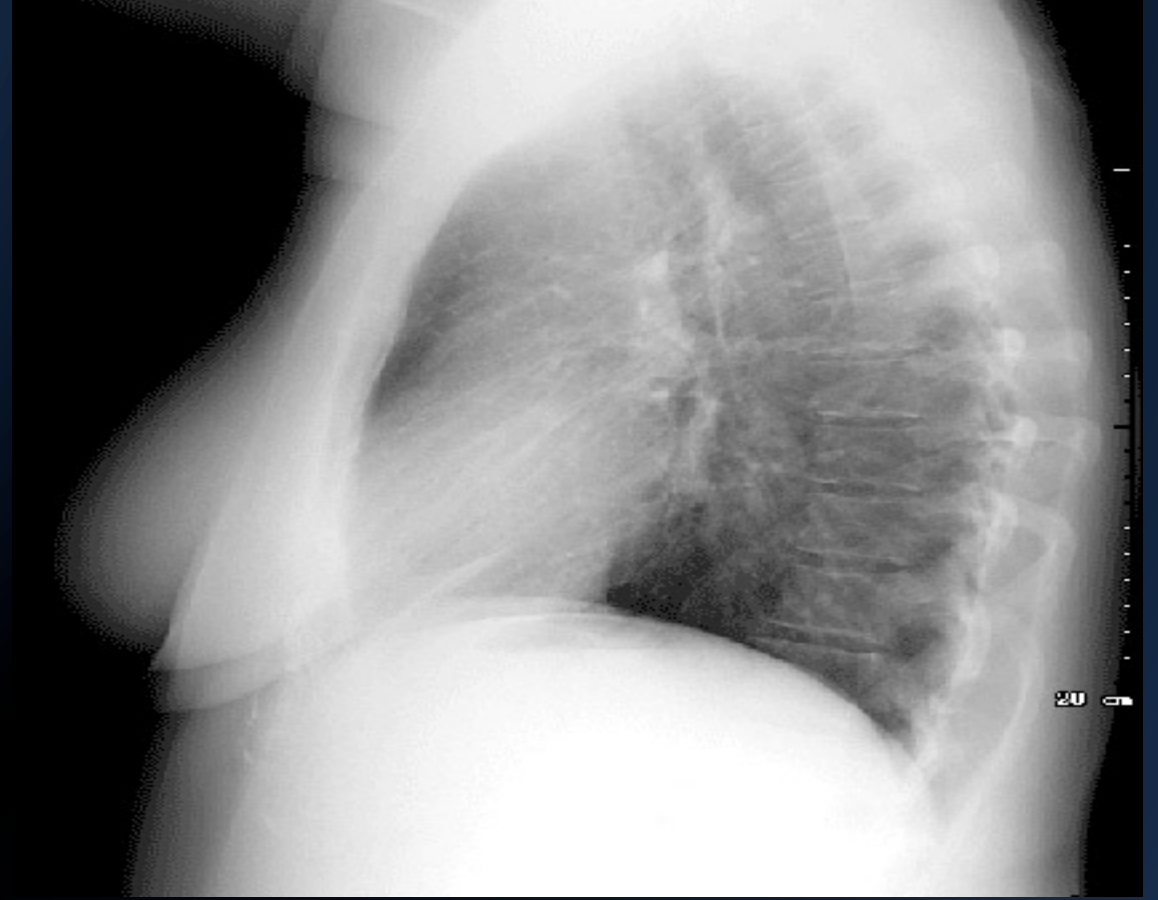

Pozisyon: **Lateral grafi**

PA grafi

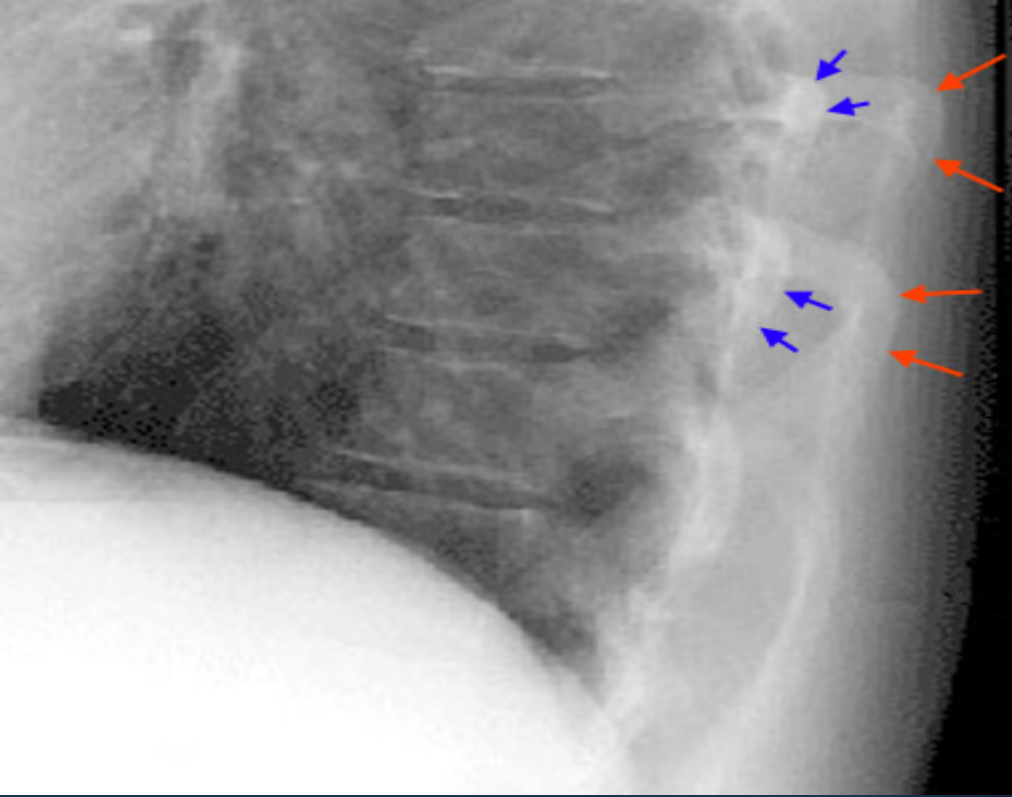

Lateral grafi

Lateral Grafi

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

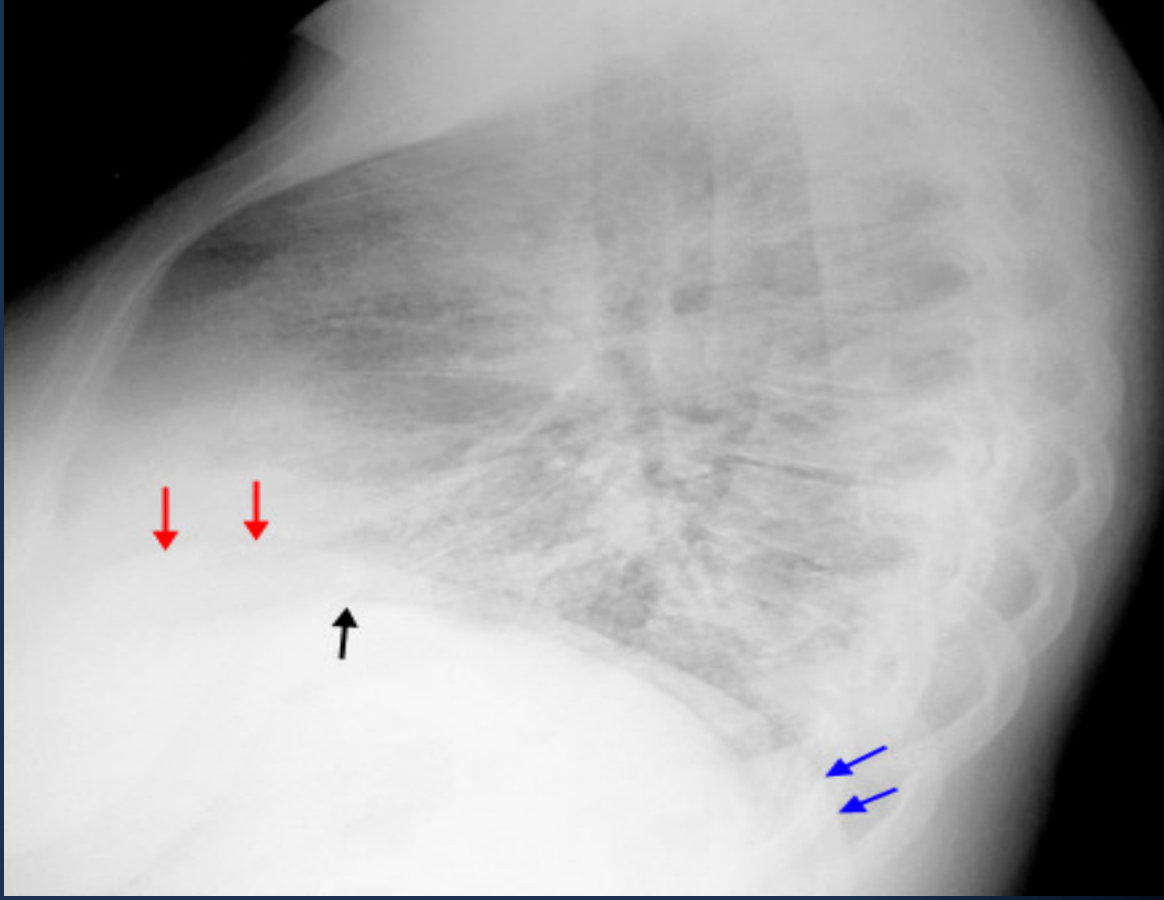

Sağ kotlar (**kırmızı oklar**) daha büyük ve genellikle sol kotların (**mavi oklar**) posteriorunda

Lateral Grafi

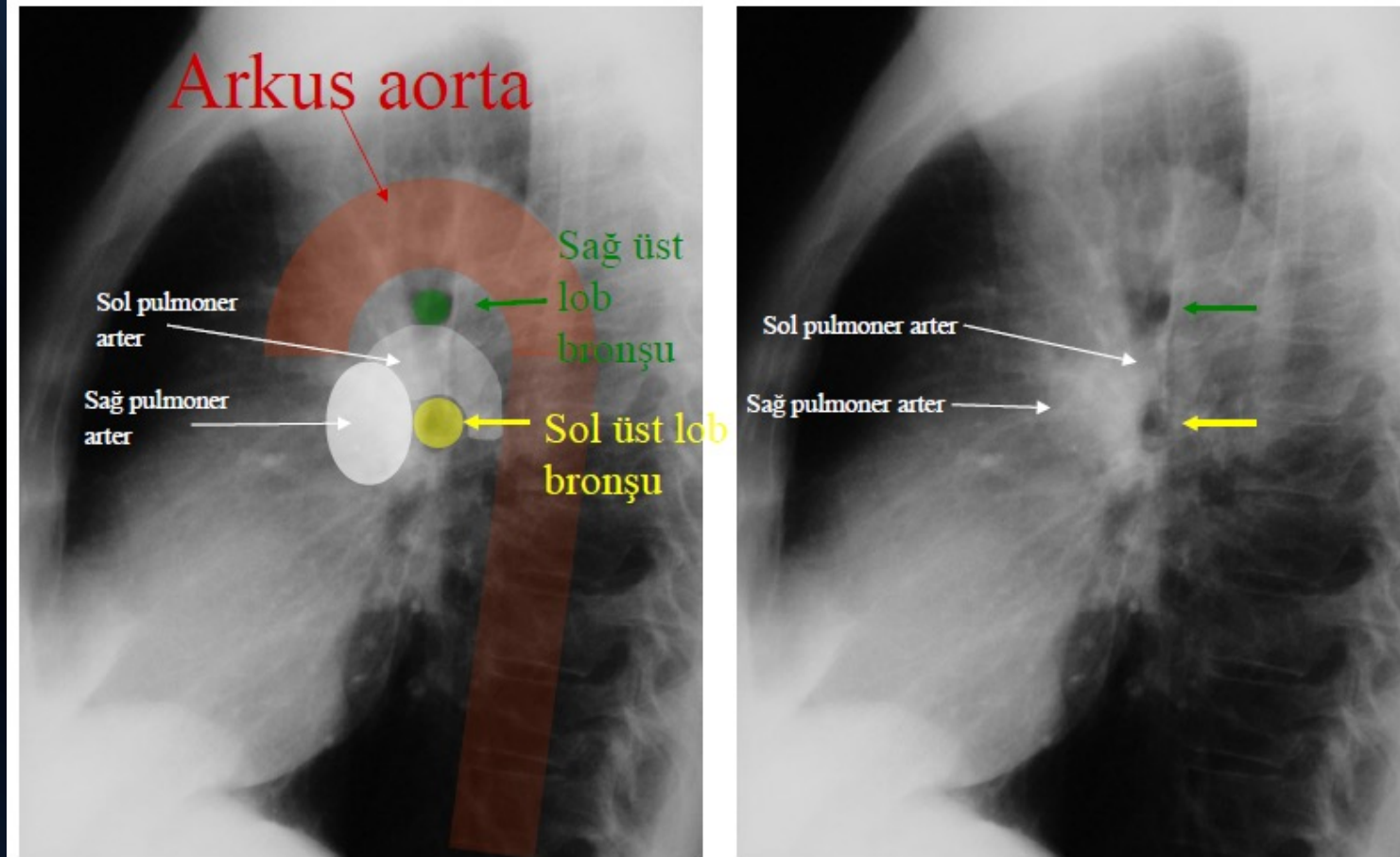

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

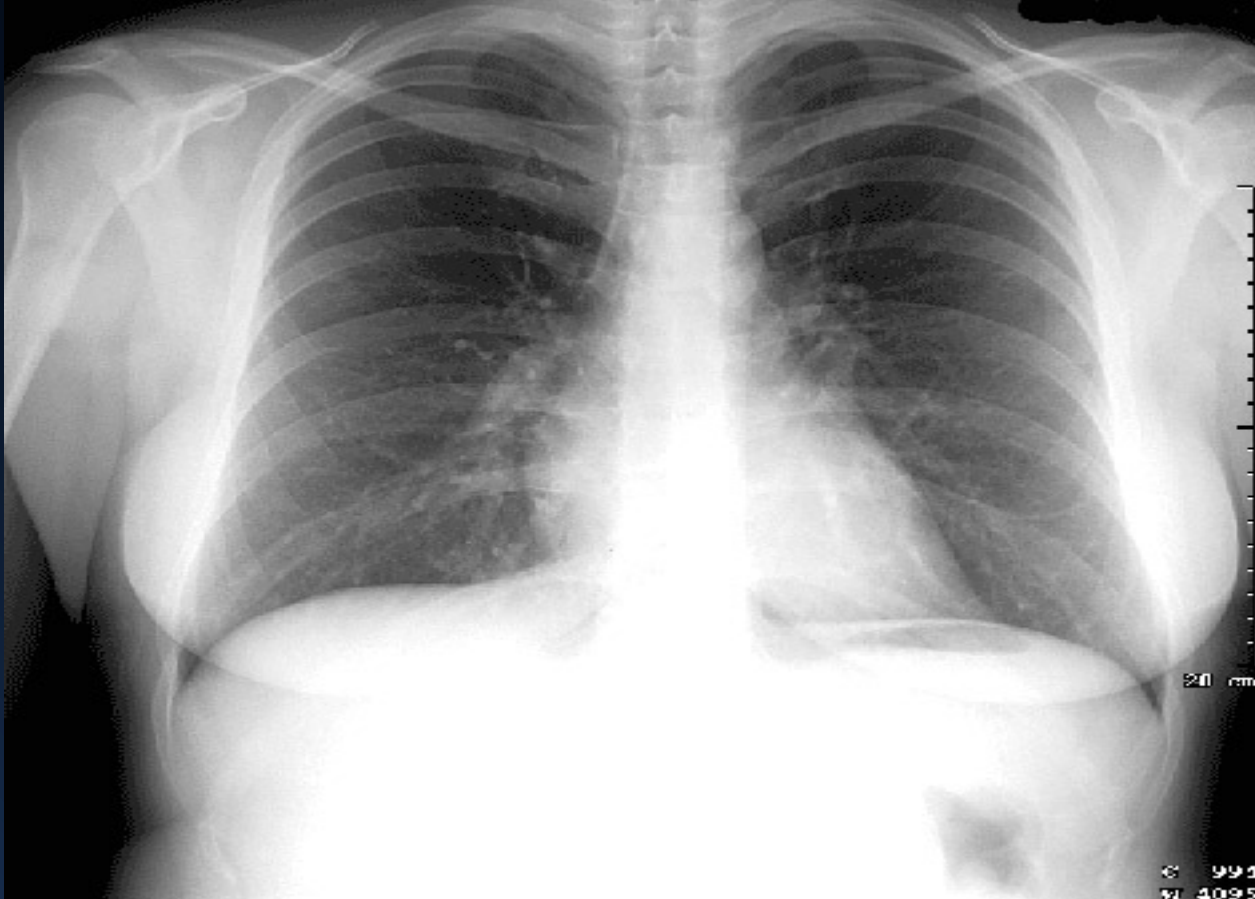

- Sağ diyafram (**kırmızı oklar**) önde yer alır
- Sol diyafram (siyah ok) kalbin gölgesi yüzünden seçilemez
- Sağ diyafram (**mavi oklar**) devam eder daha küçük olan sol kotları geçer ve daha büyük olan posteriordaki sağ kotlarda sonlanır

Lateral Grafi

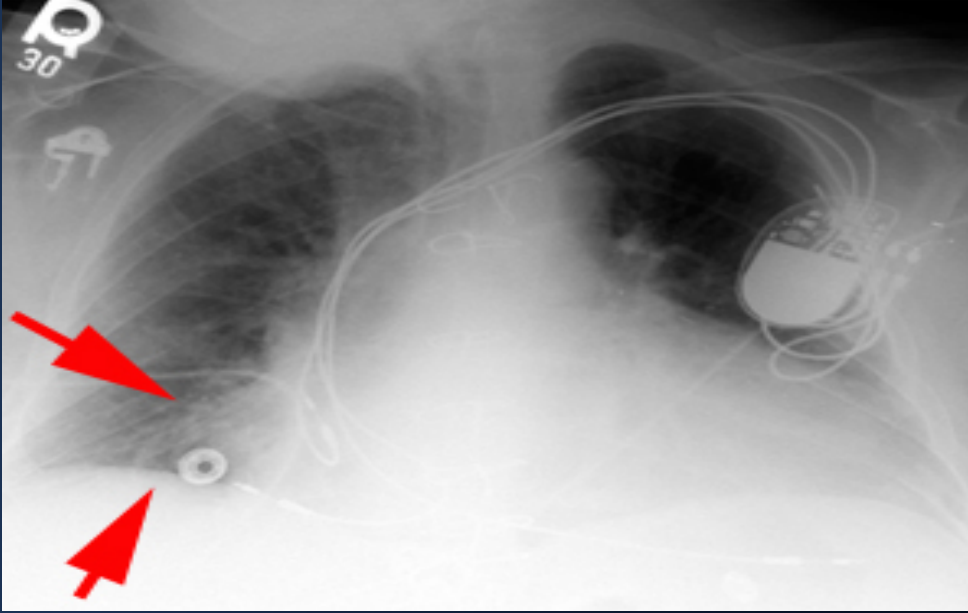

Teknik yeterlilik- **İnspirasyon**

- Tam/iyi inspirasyon
- Diyafram arkada 8-10. kotlar ya da önde 5-6. kotlar seviyesinde

Teknik yeterlilik- **İnspirasyon**

Ekspirasyonda / yetersiz inspirasyonda çekilen grafi

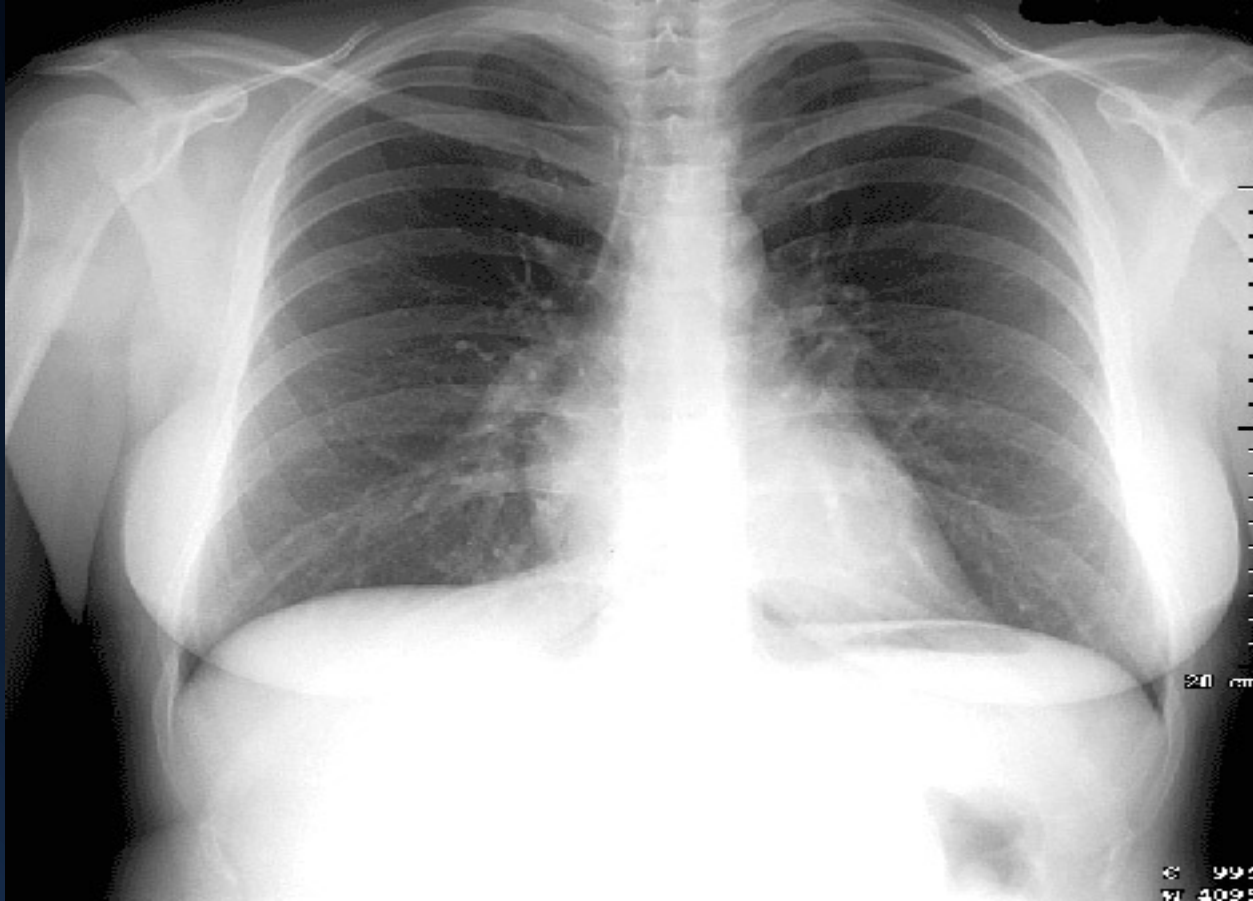
- Anormal görünüm
- Kalbin sağ sınırı silik, pnömoni gibi

Yeterli İnspirasyonda çekilen grafi

- Kalbin sağ sınırı normal

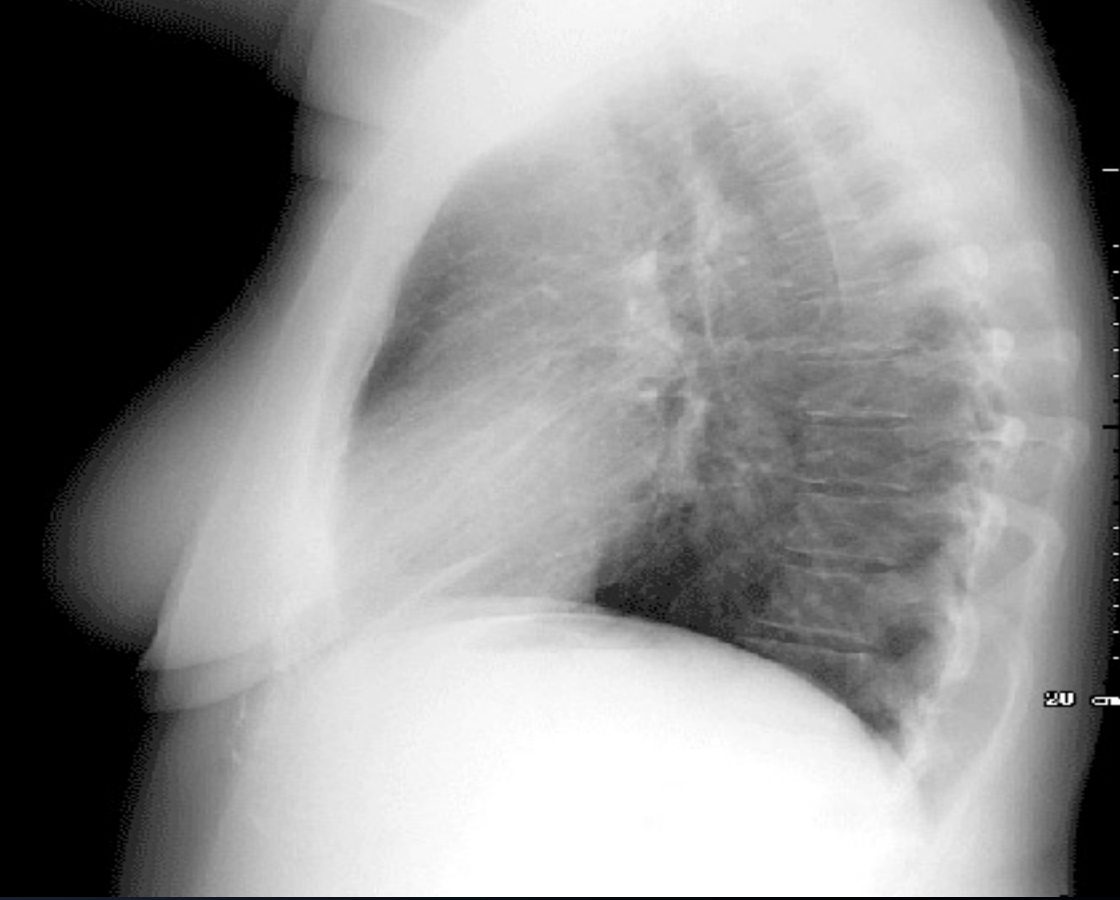
Teknik yeterlilik- **Penetrasyon**

PA grafide

- Torasik disk mesafesi kalp gölgesi arkasında zor görülmeli
- Spinal kemik ayrıntıları görülmemeli
- Bronkovasküler yapılar görülebilmeli

Teknik yeterlilik- **Penetrasyon**

Lateral grafide

- Kaudalde omurga koyu renkli olarak görülmeli
- Sternum görülmeli
- Posteriorde sağ ve sol kotlar görülmeli

Teknik yeterlilik- Penetrasyon

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

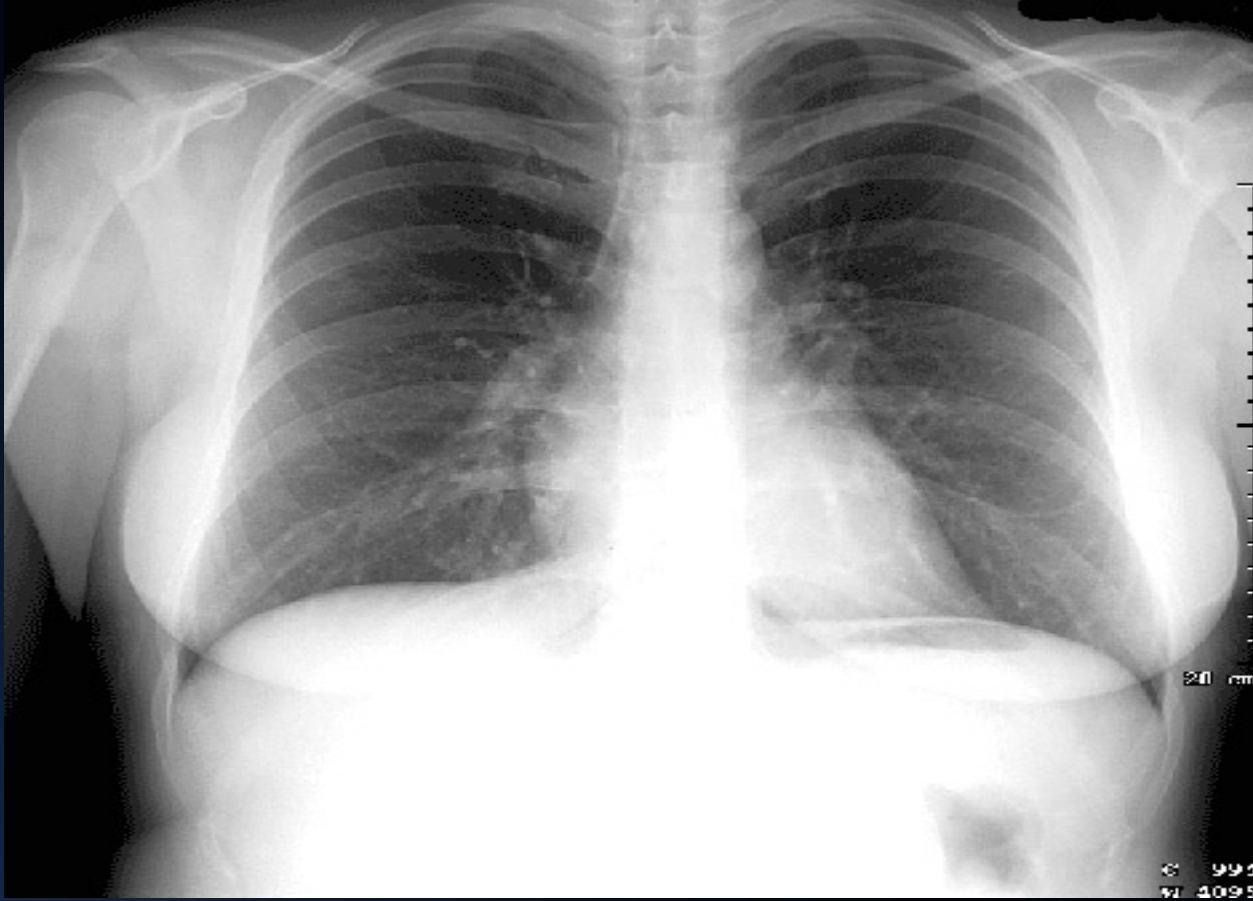

Penetrasyonu az grafi

Penetrasyonu çok grafi

Teknik yeterlilik- Rotasyon

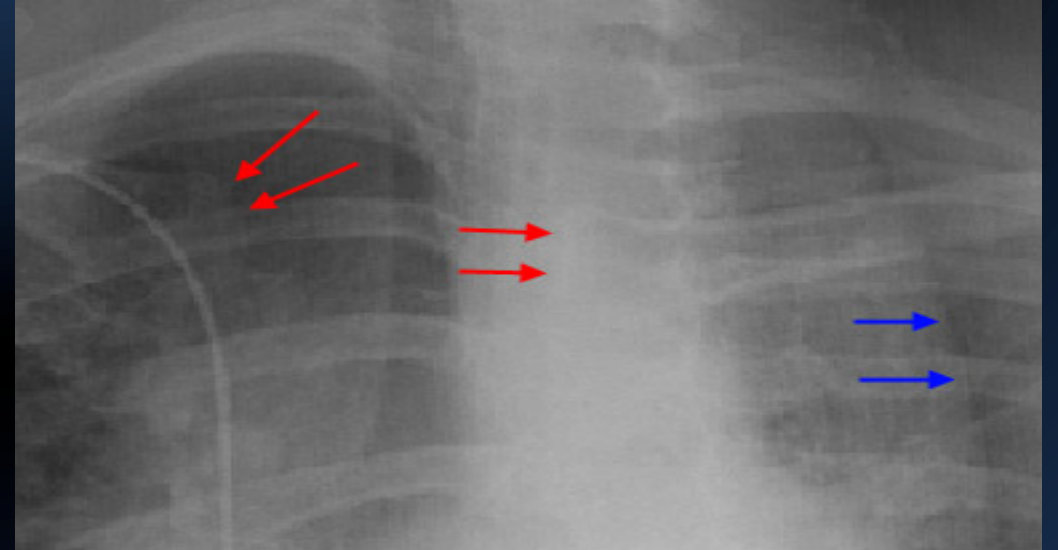
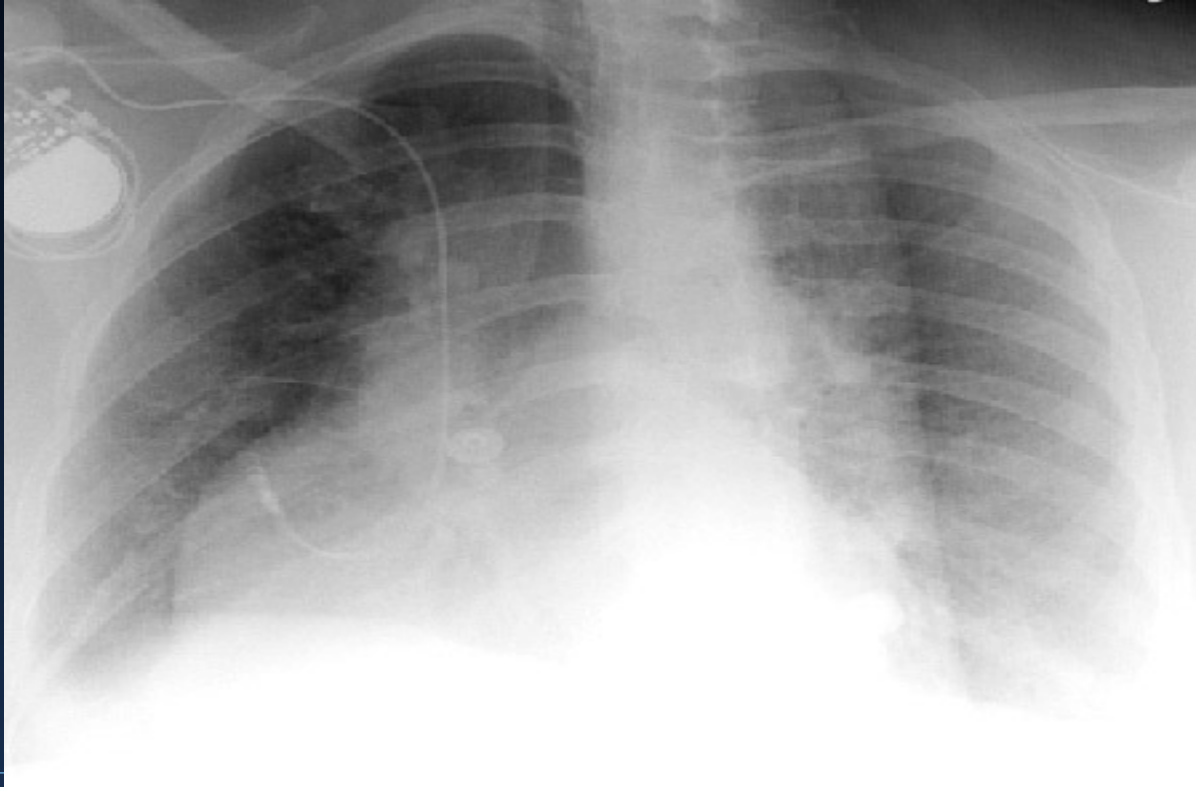

- Hasta rotasyondaysa mediastinum anormal görülebilir
- Klavikula başları ile torasik vertebraların spinöz proçesleri arasındaki mesafe eşit olmalı

Teknik yeterlilik- Rotasyon

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Opasite

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

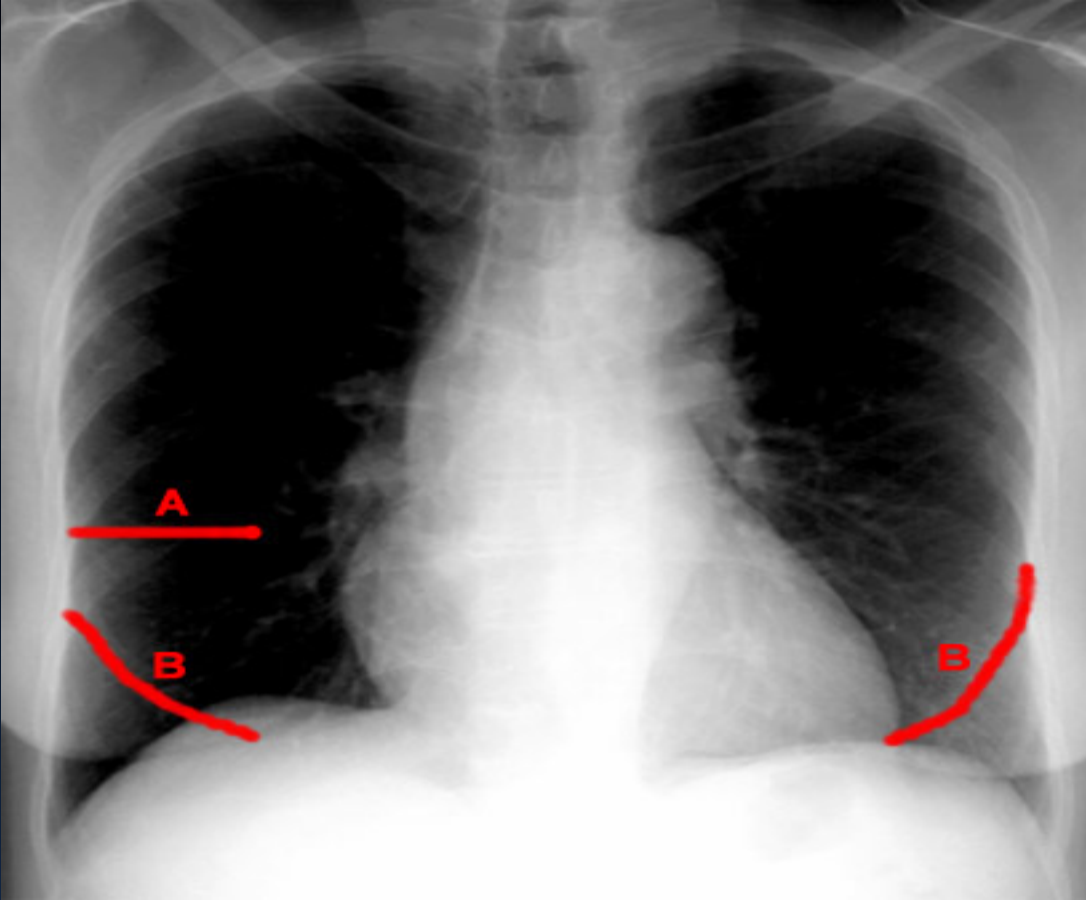

Kitle

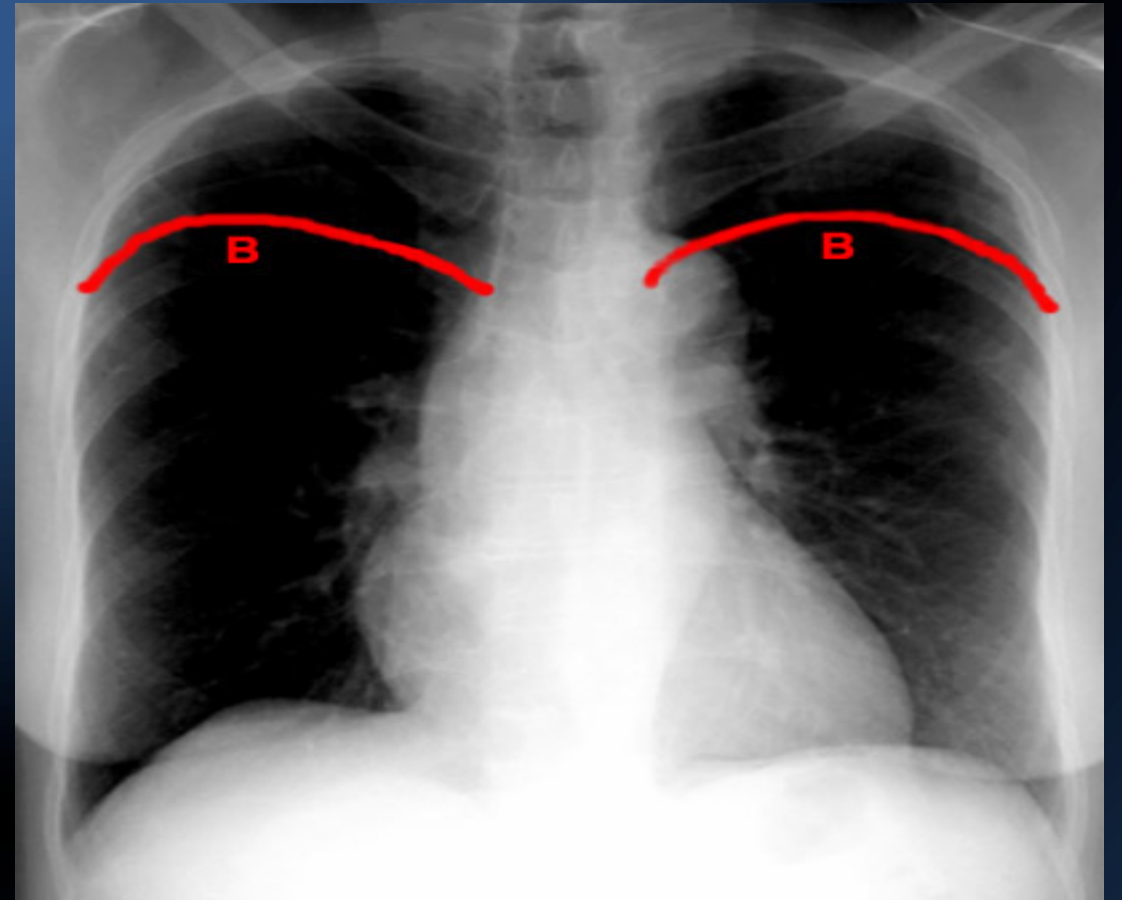

İnfiltrasyon

Loblar / Fissürler

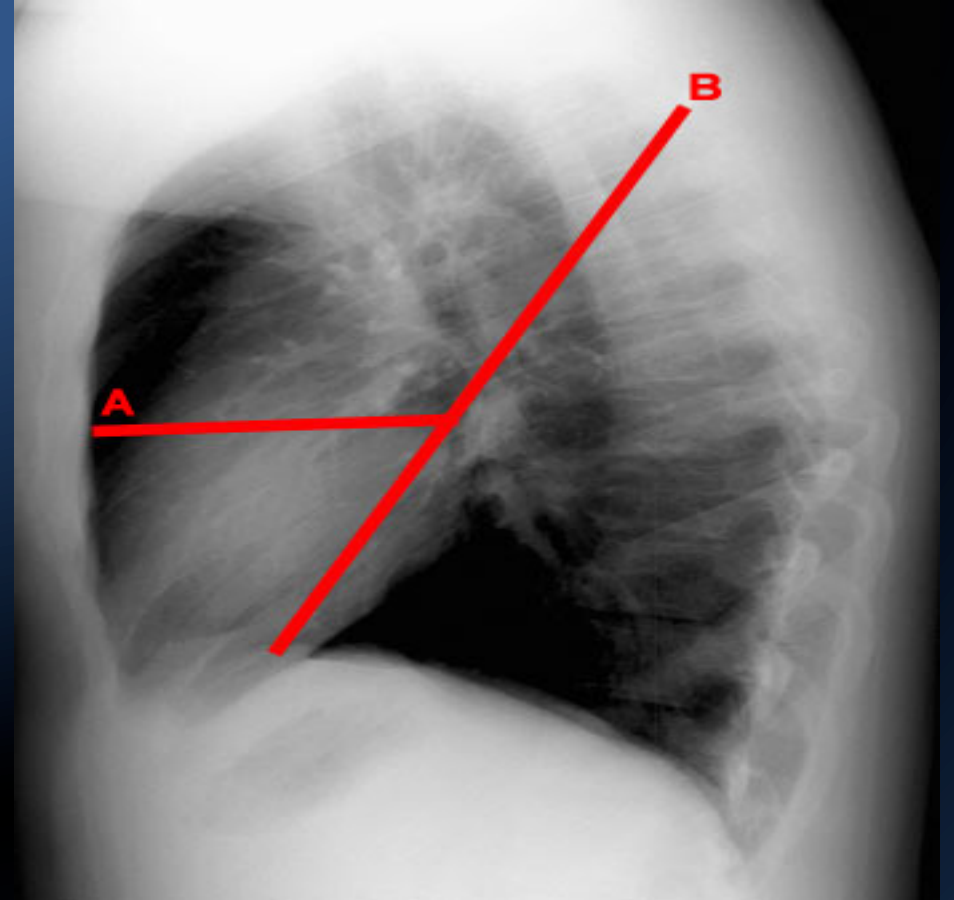
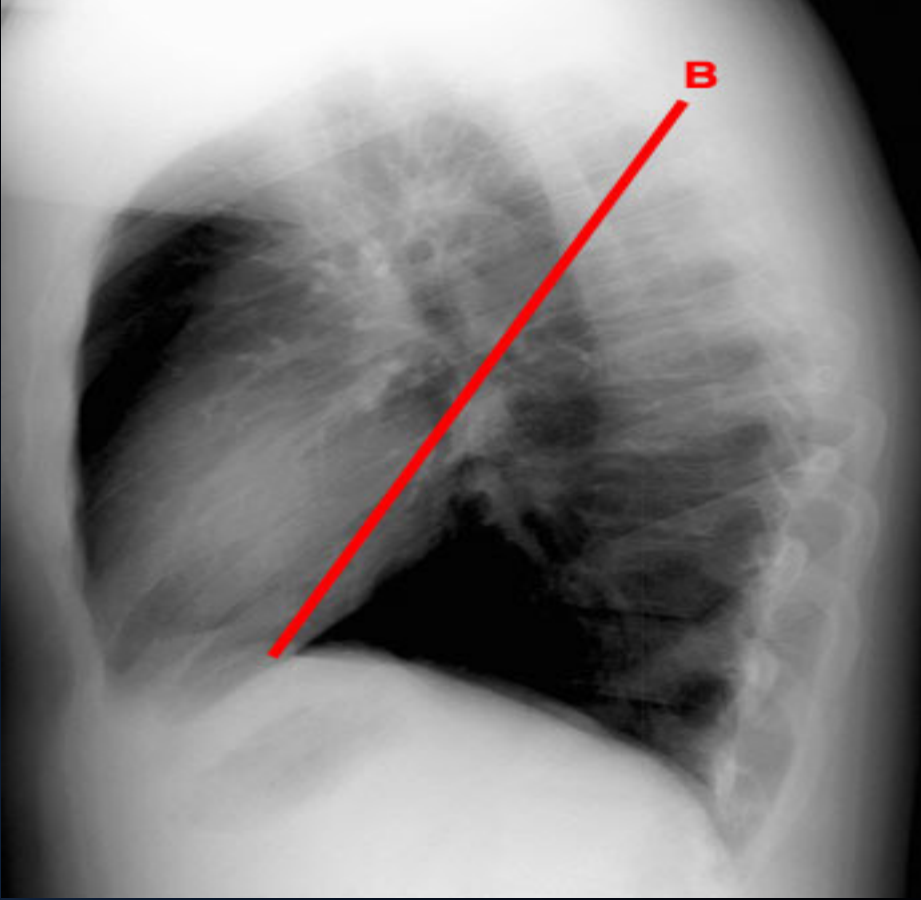

A: sağ minör fissür
B: inferior hatlar

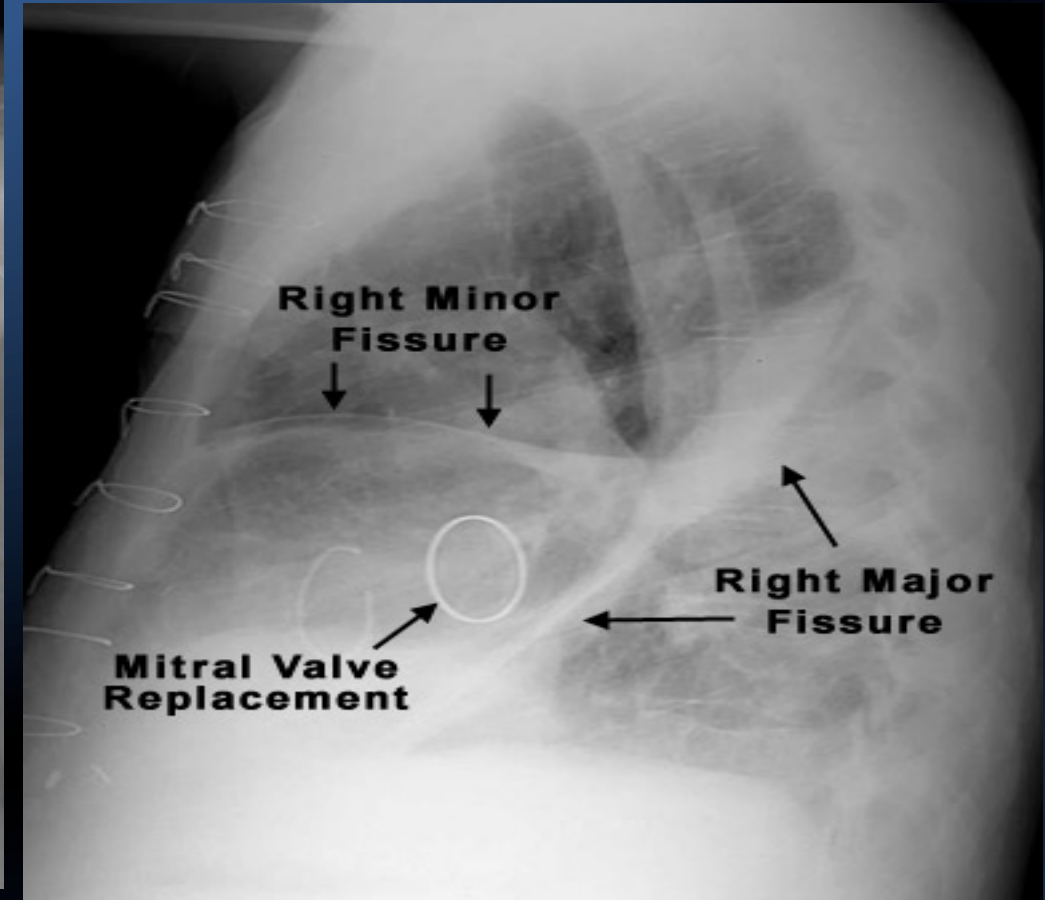
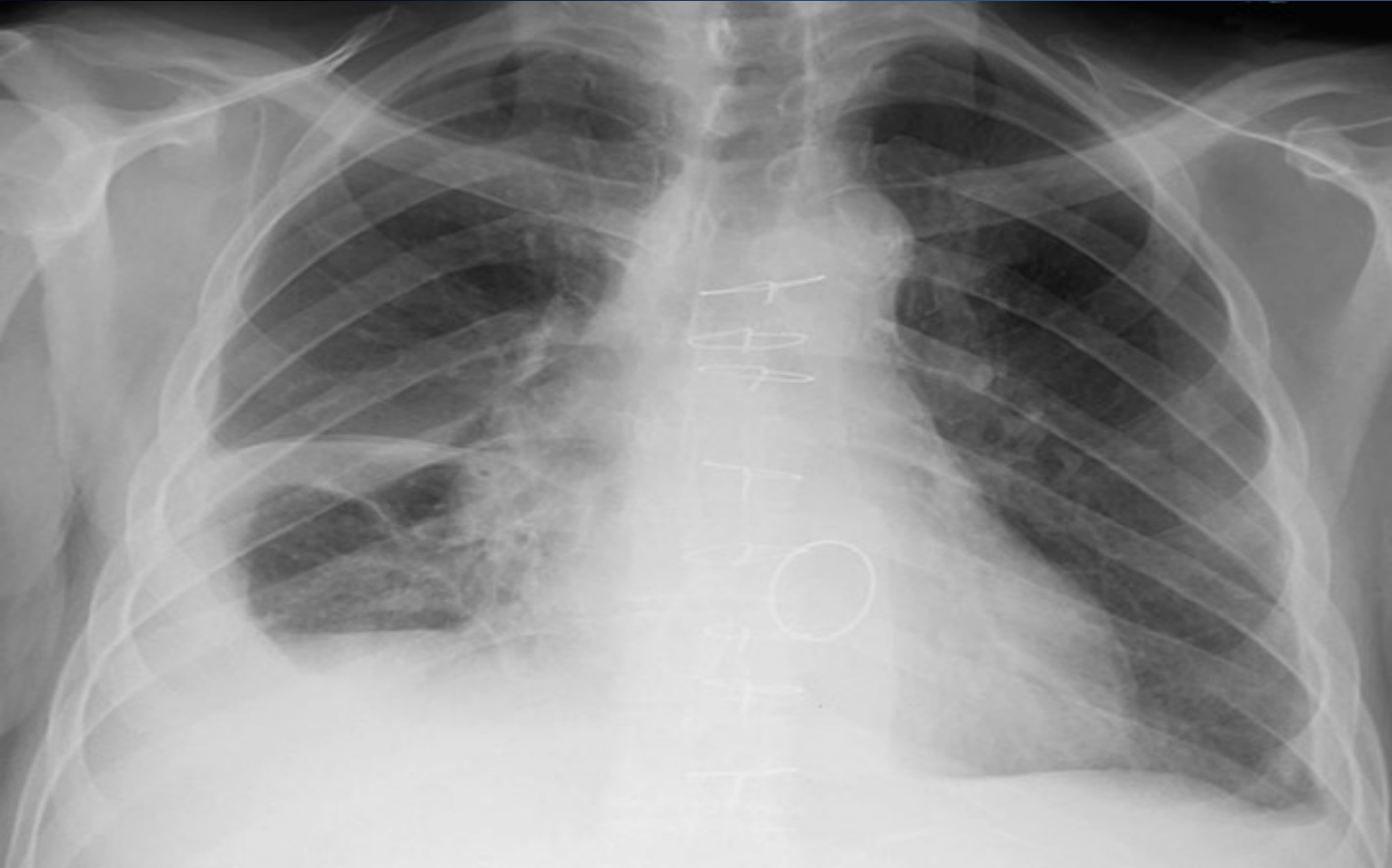
B: major fissürlerin superior sınırları

Loblar / Fissürler

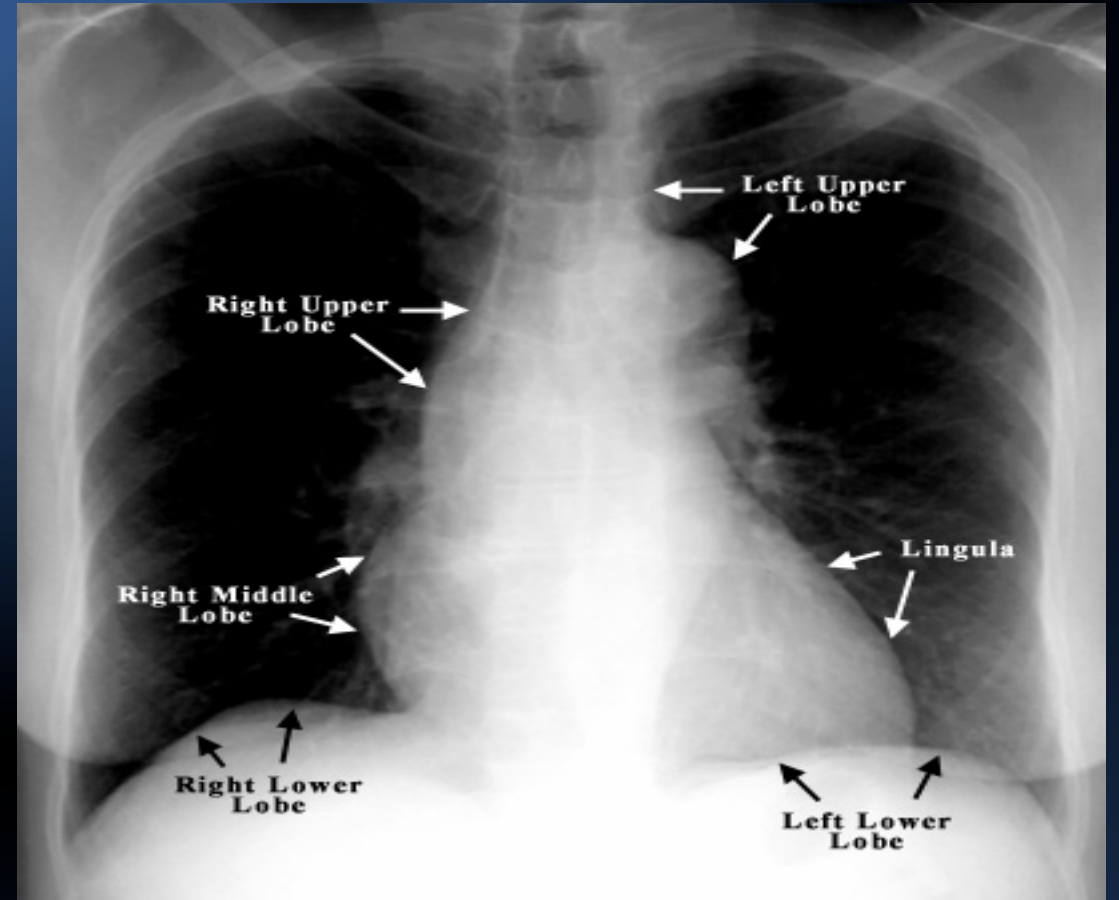
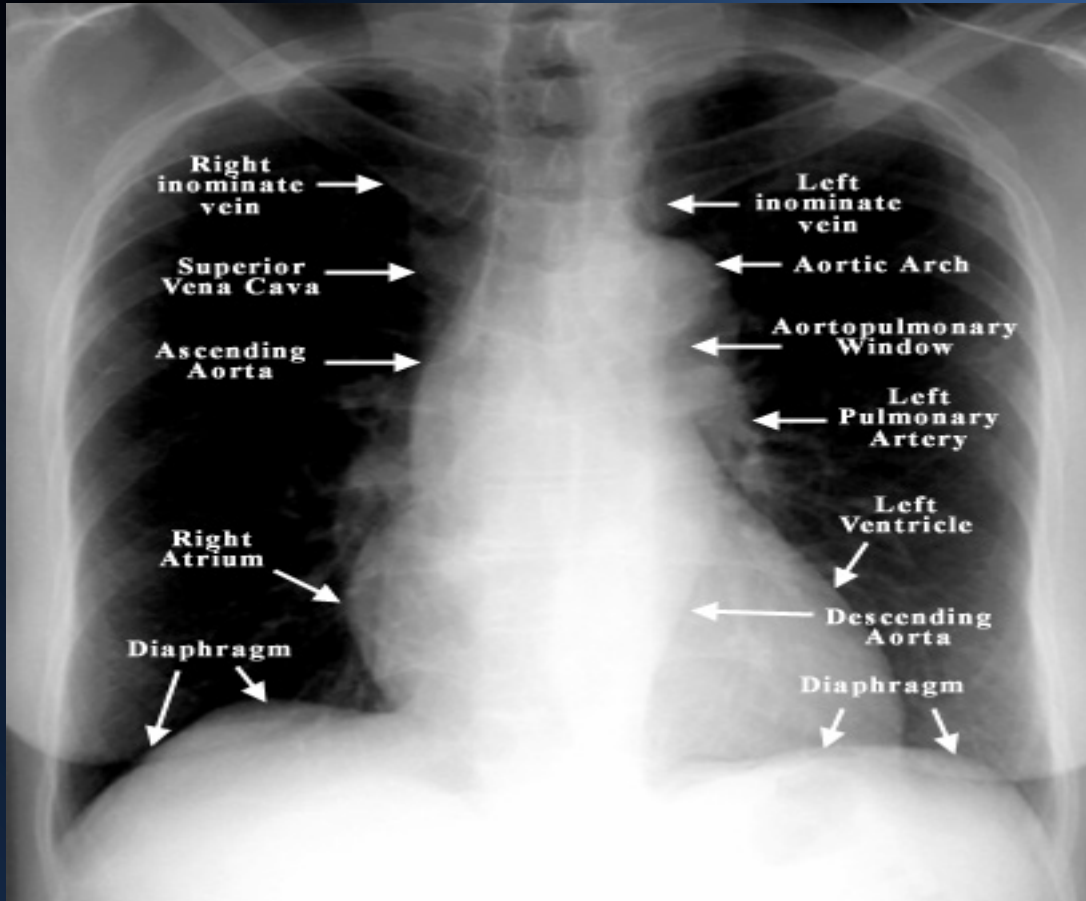

Sol AC de major fissür, Sağ AC de major+minör fissürler

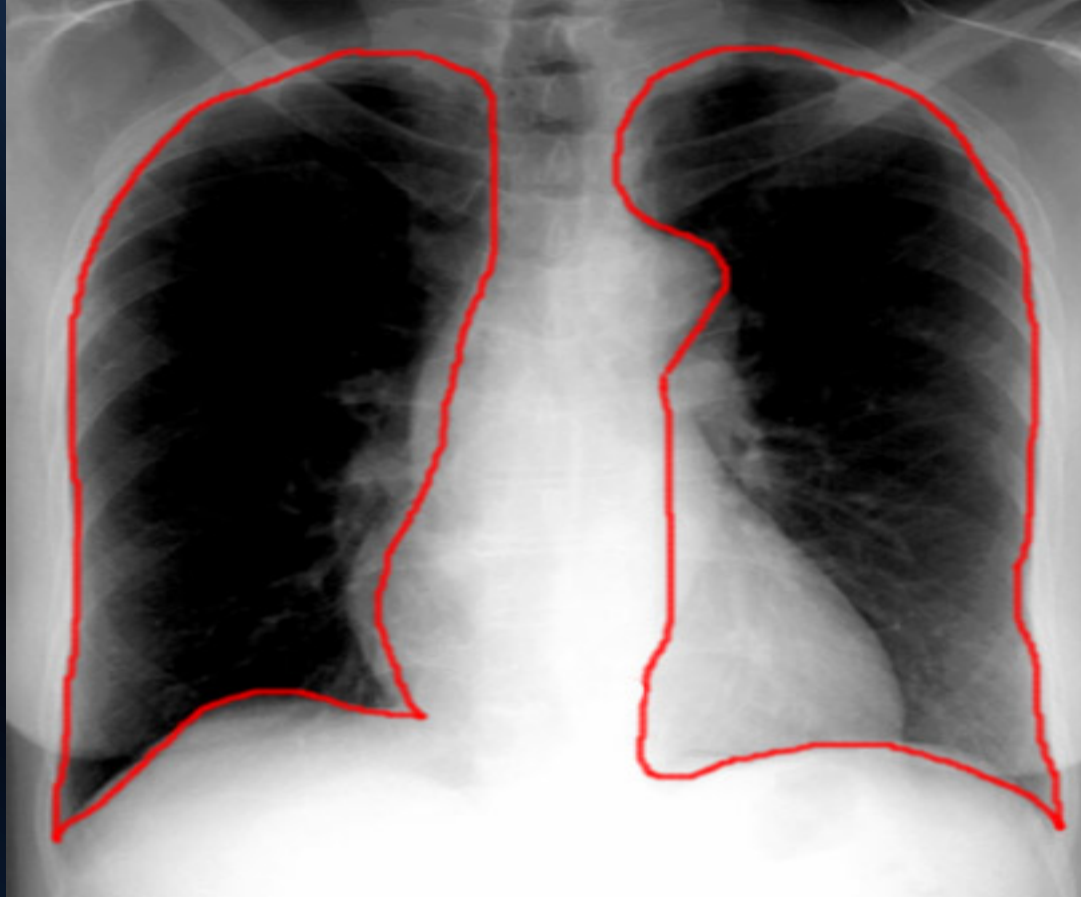
Loblar / Fissürler

Mediasten ve Akciğer

Mediasten ve Akciğer

Normal PA Akciğer Grafisi

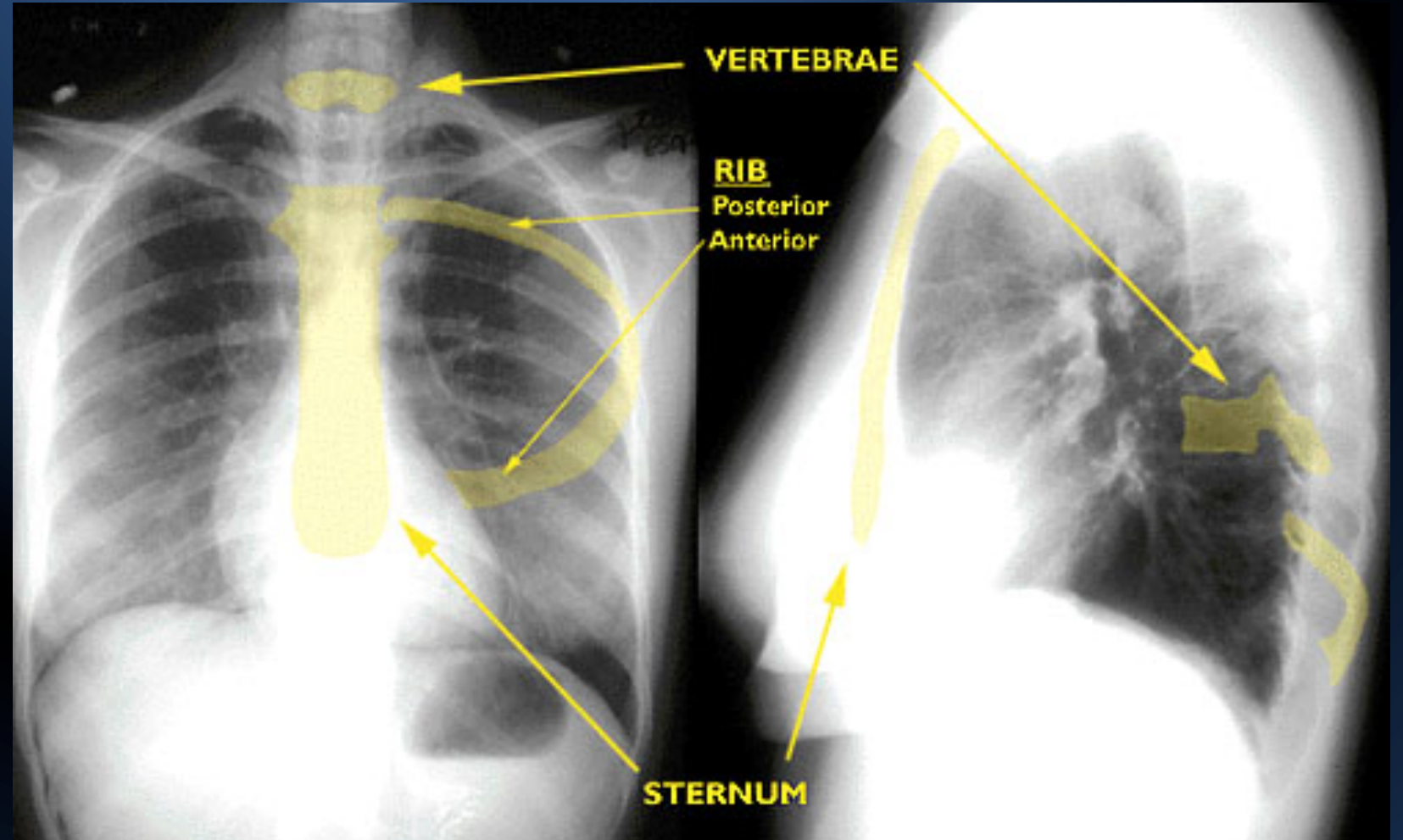
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Sistematiik Değerlendirme

- Dıştan içe / içten dışa tüm oluşumlar değerlendirilir
 - Kemik yapılar
 - Yumuşak dokular
 - AC parenkimi ve hiluslar
 - Diyafragma ve plevra
 - Mediasten ve kalp gölgesi
 - Abdomen ve boyun

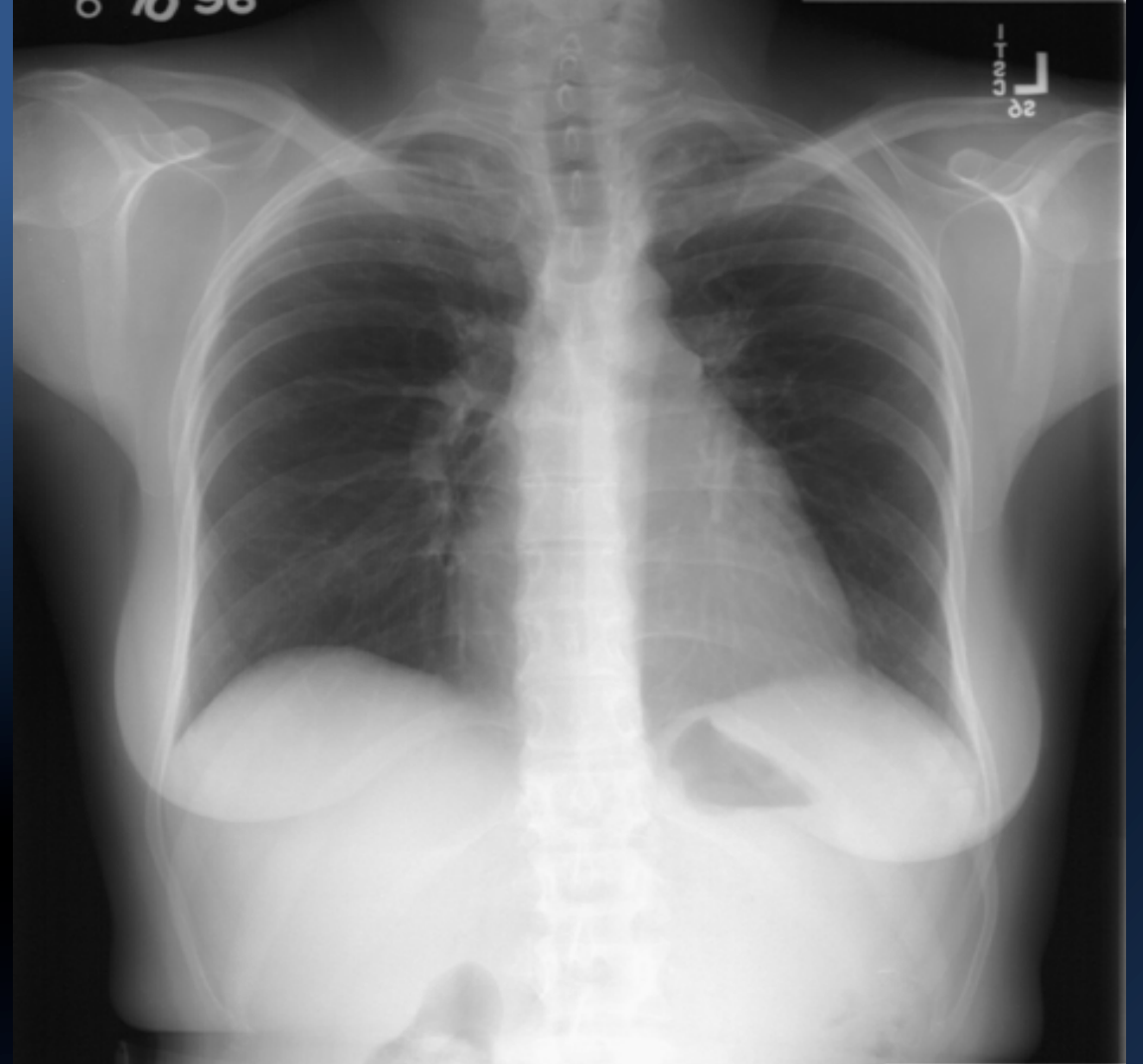
Kemik Yapılar

- Kotlar
- Sternum
- Vertebralar
- Omuz
- Klavikula

Yumuşak Dokular

- Meme gölgeleri
- Supraklavikuler alanlar
- Aksilla
- Memelerin çevresindeki dokular

Akciğer Parenkimi ve Hiluslar

- Hilus
 - Pulmoner arterler
 - Pulmoner venler
- AC
 - Pulmoner damar görüntüleri
- Kan damarları
- %40' ı diğer dokular tarafından gizli

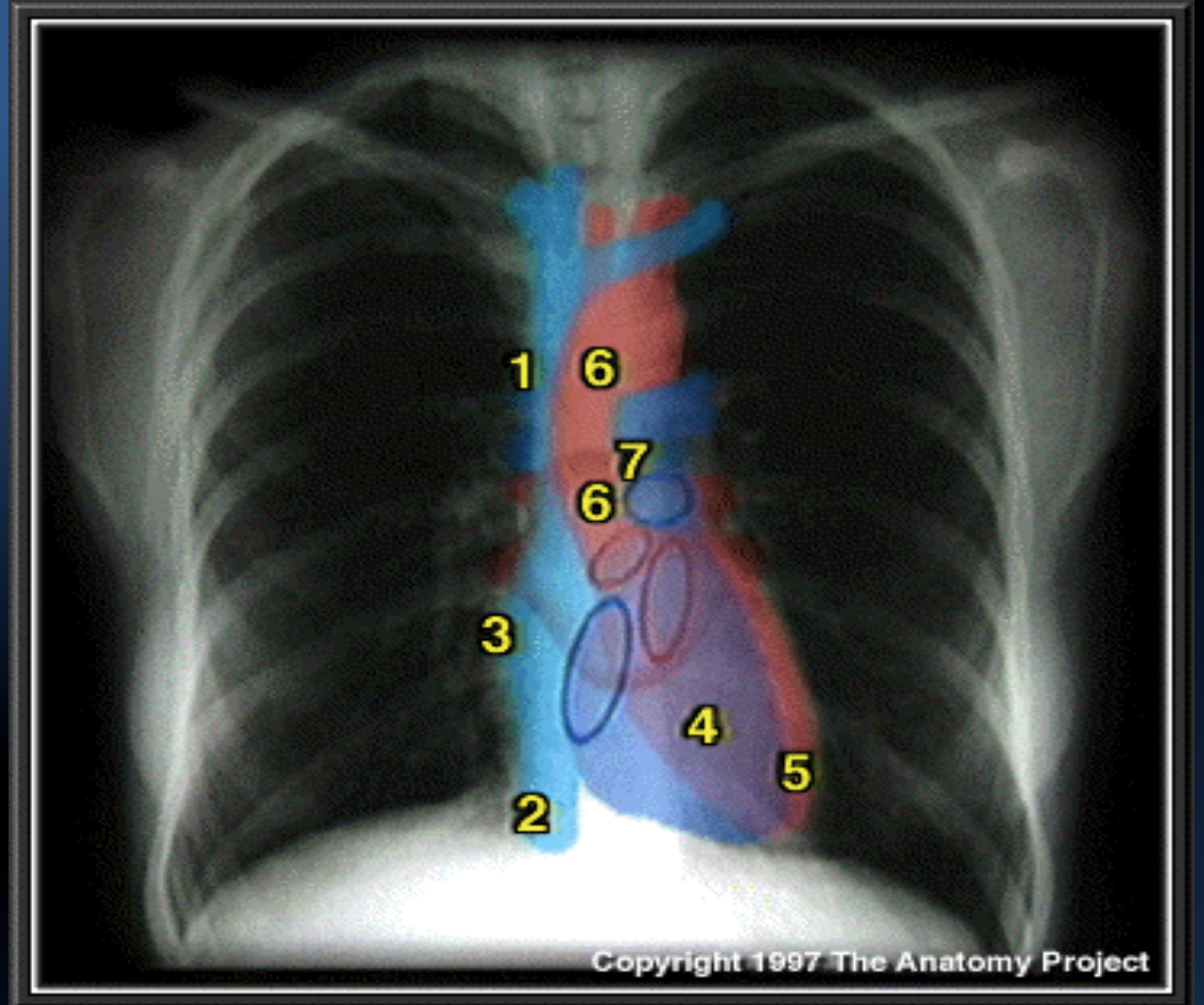
Diyafragma ve Plevra

- Diyafragma
 - Kubbe şeklinde
 - Kostofrenik açılar
- Normalde plevra görülmez
- İnterlobar fissürler

Mediasten ve Kalp gölgesi

- Kalp boyutu
- Sağ taraf
 - Inferior vena cava
 - Sağ atrium
 - Ascending aorta
 - Superior vena cava
- Sol taraf
 - Sol ventrikül
 - Sol atrium
 - Pulmoner arter
 - Aortik ark
 - Subklavian arter ve ven

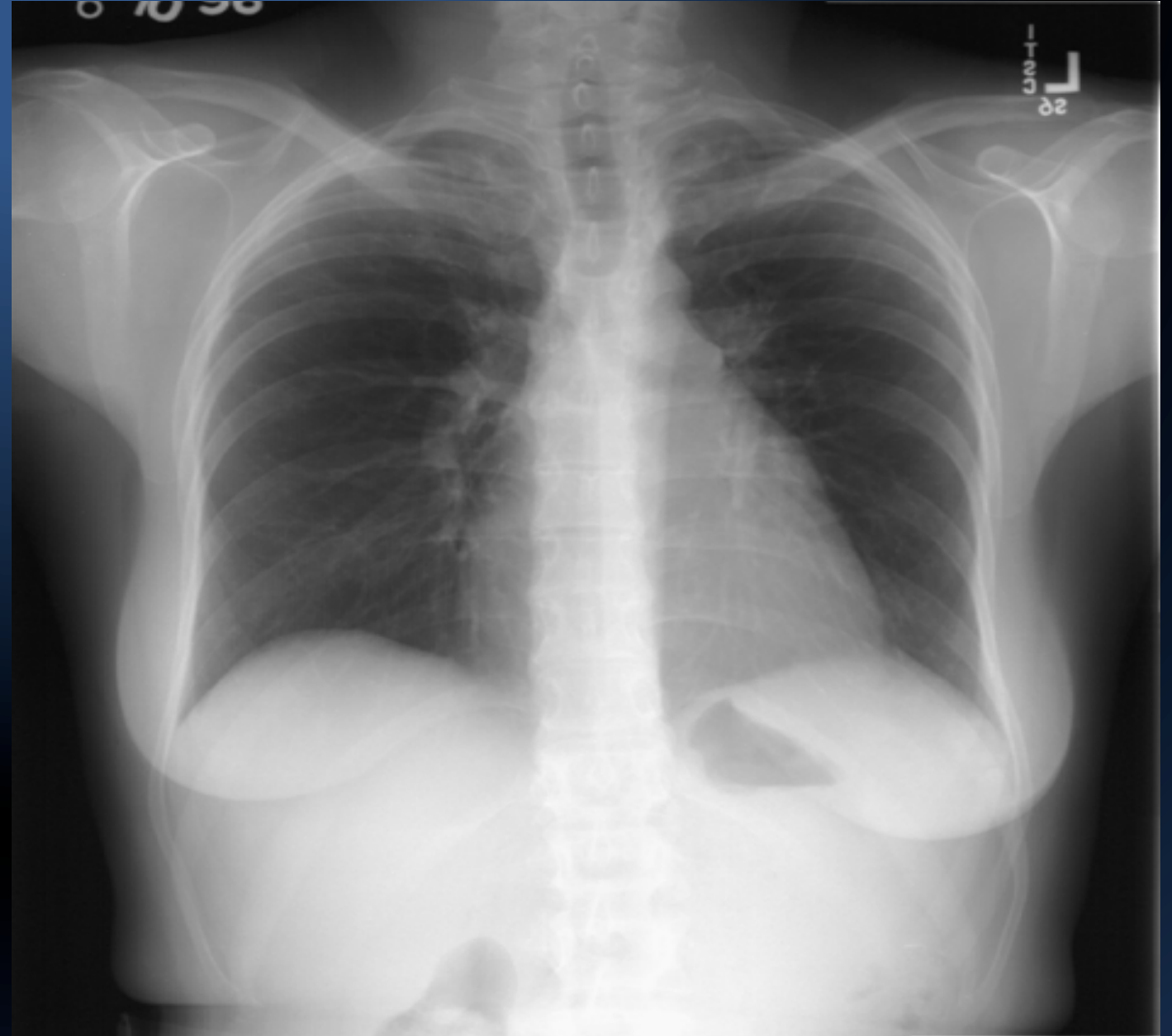
Kardiyotorasik Oran

- $KTO = a+b/c+d < 0.5$
- Kardiomegali gibi görünüm oluşturan grafi çekimleri
 - Yakın mesafe
 - Ön-arka (AP) pozisyon
 - Ekspiryum sonu
 - Yatar pozisyon

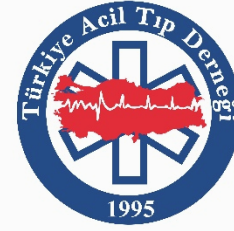

Abdomen ve Boyun

- Abdomen
 - Mide gazı
 - Diyafragma altında hava
- Boyun
 - Yumuşak doku kitlesi
 - Hava bronkogramı

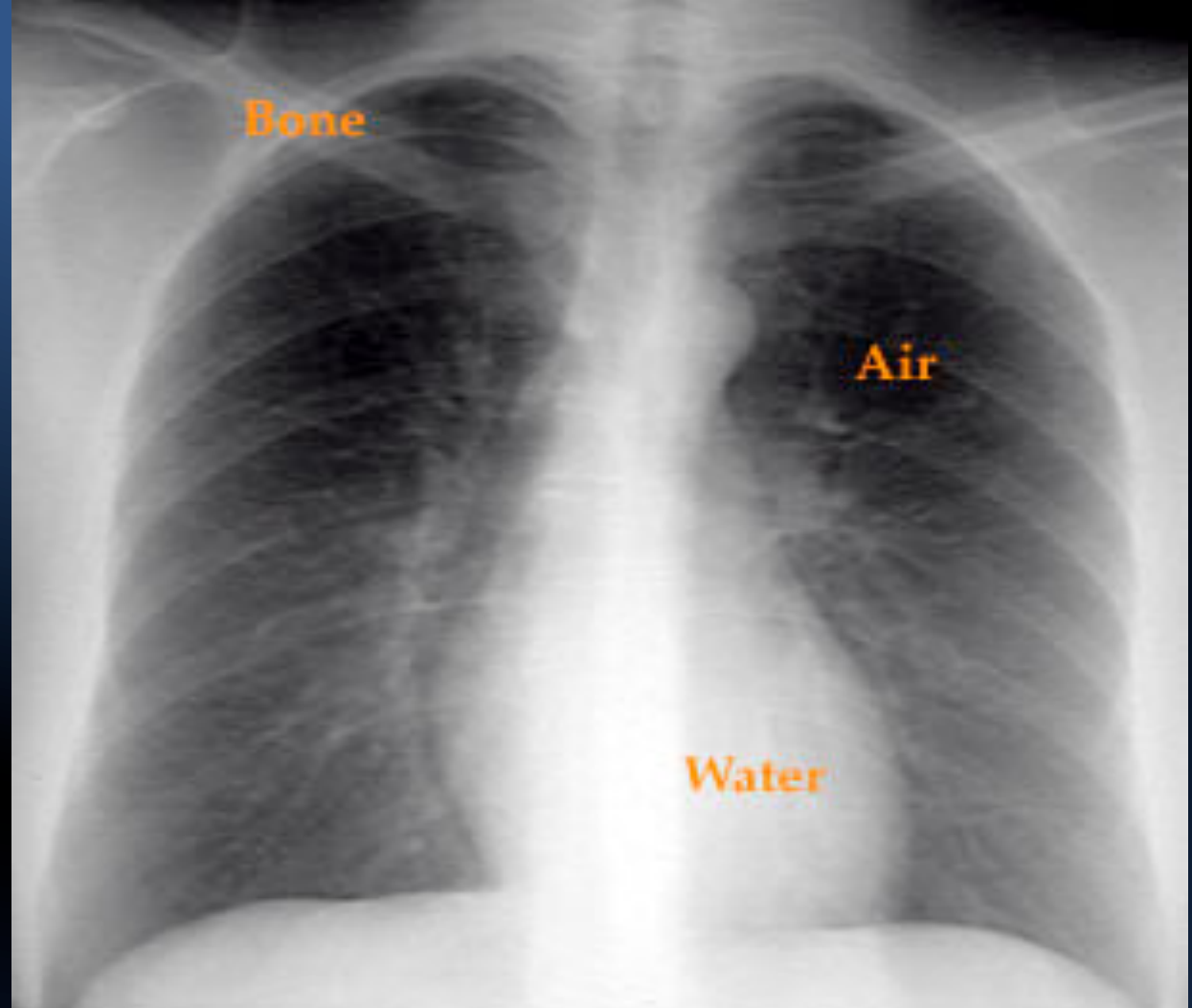

Dansite

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

- Hava
- Su
- Kemik
- Yumuşak doku

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Örnek Grafler

Pnömoni- sağ alt lob

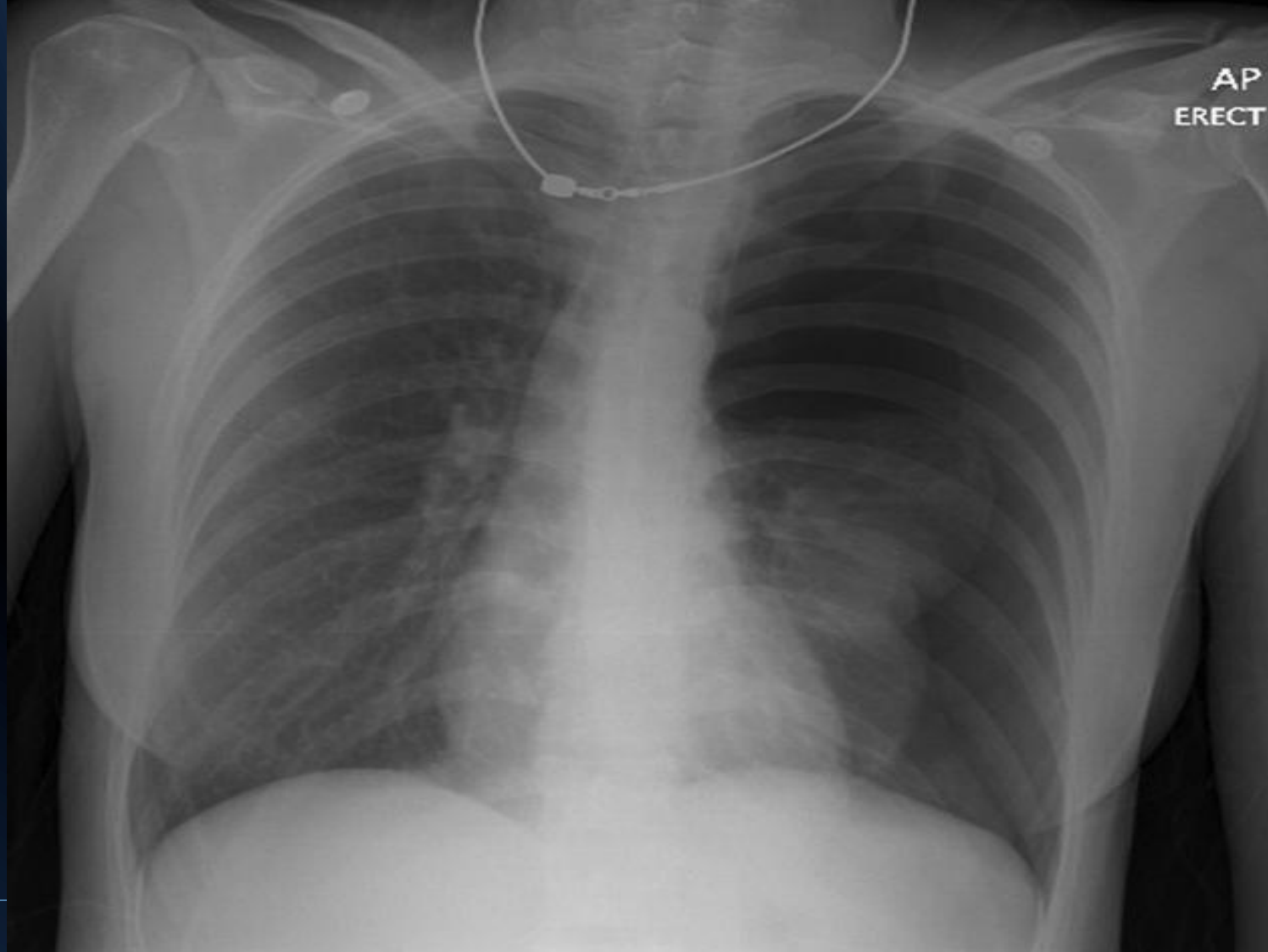
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Tansiyon Pnömotoraks

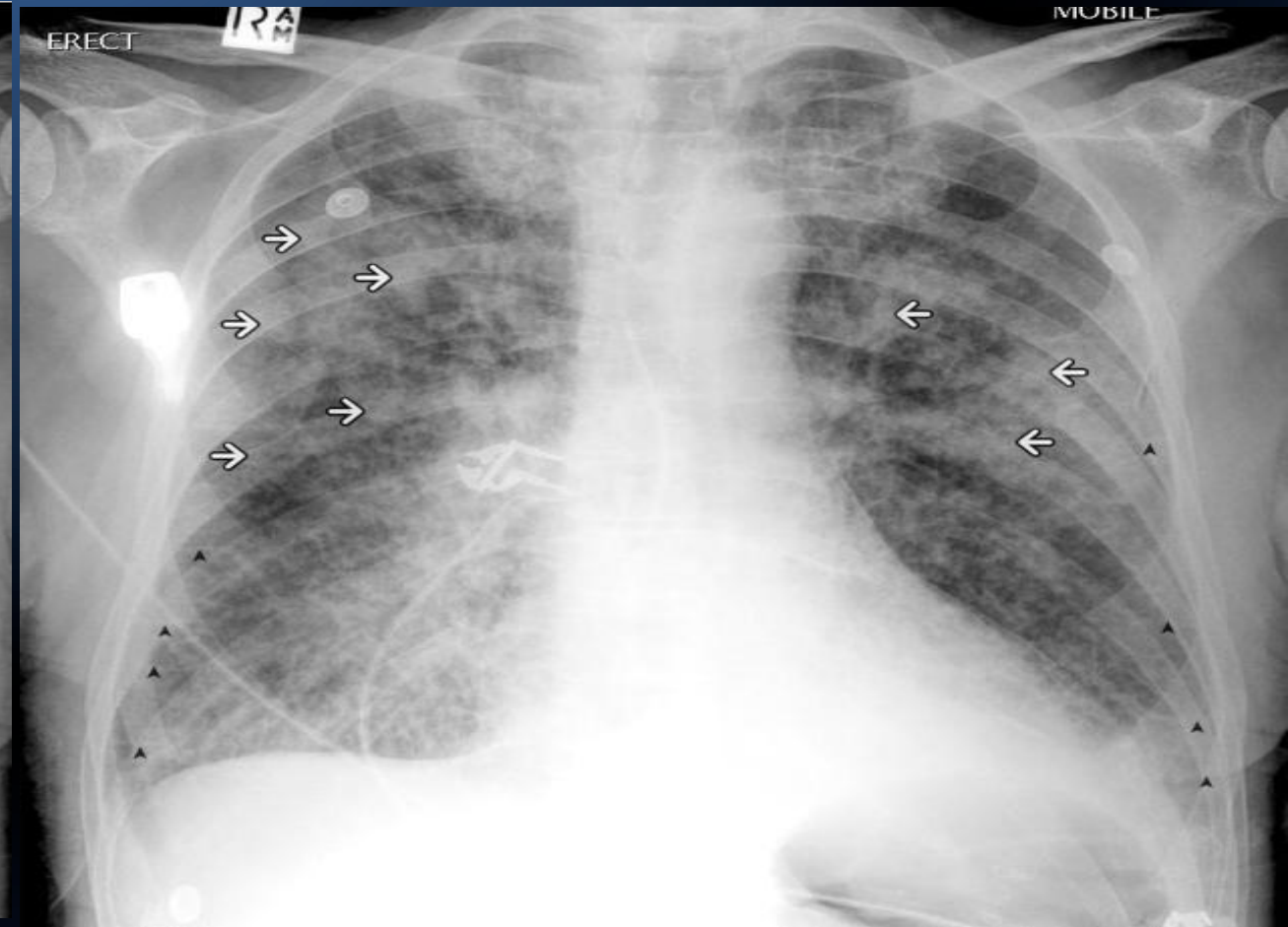
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

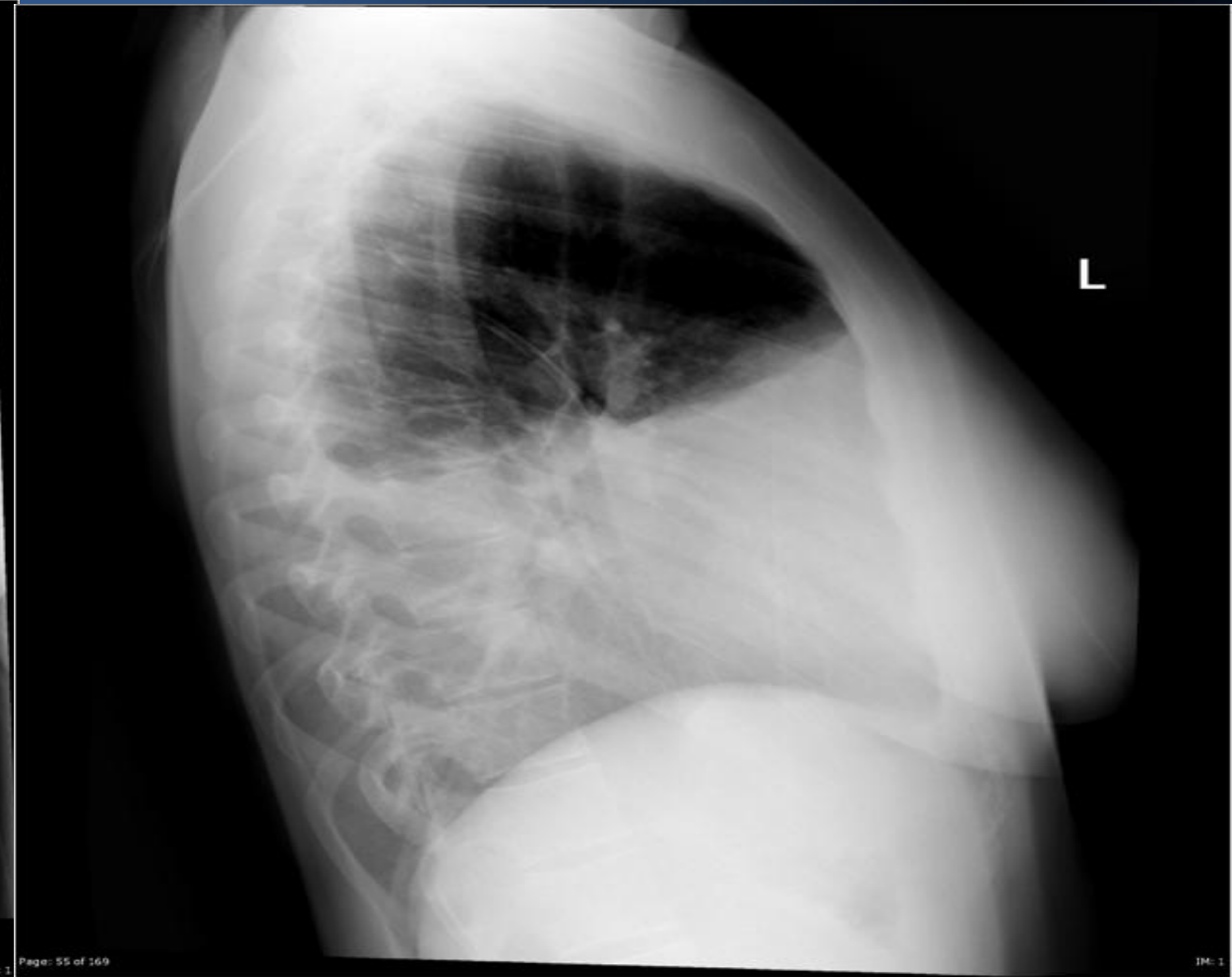
Pulmoner Ödem

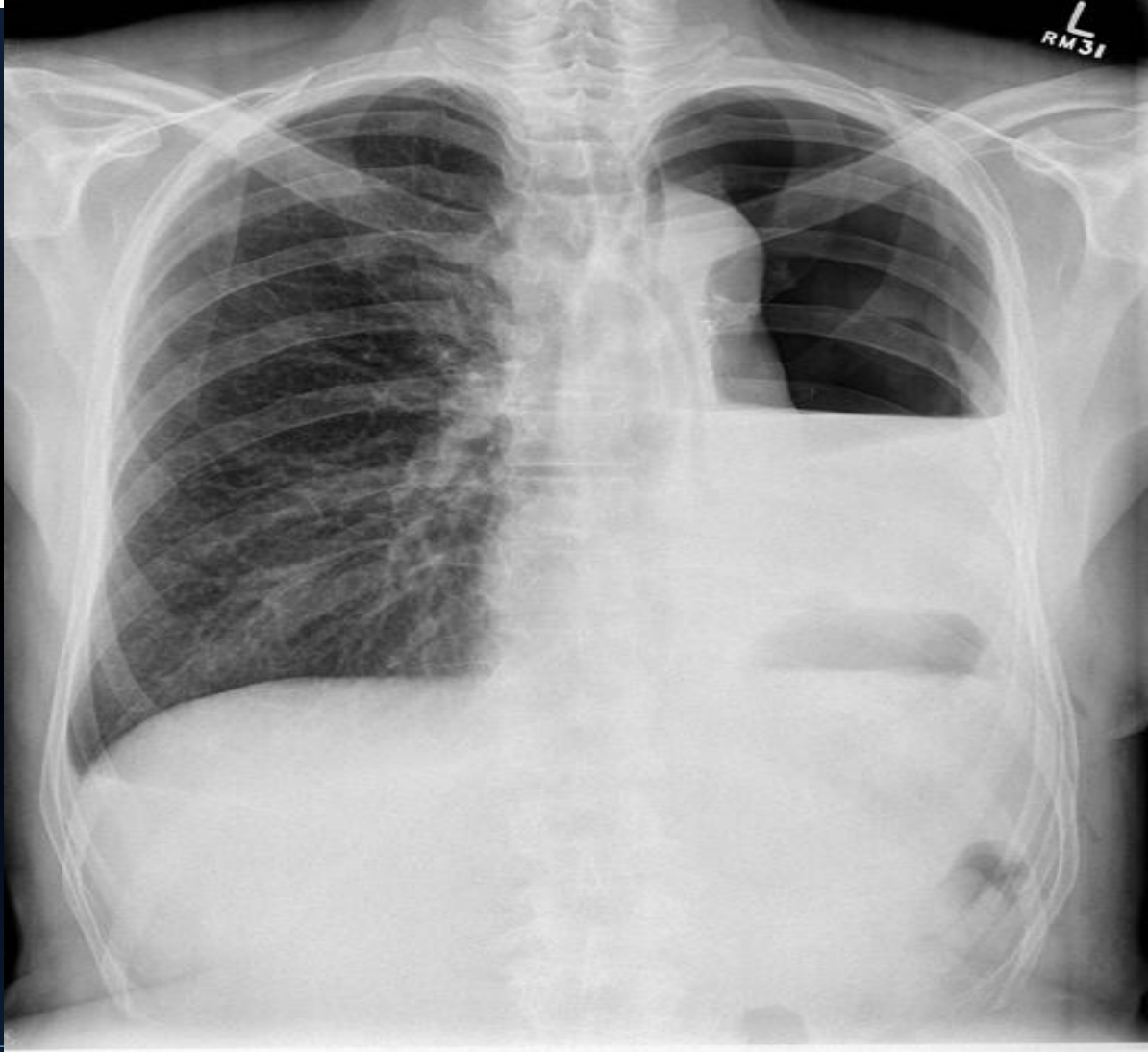
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Plevral Efüzyon

Hidropnömotoraks

Hidropnömotoraks

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Hidropnömotoraks

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Akciğerde kitle/malignite

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Pulmoner metastaz

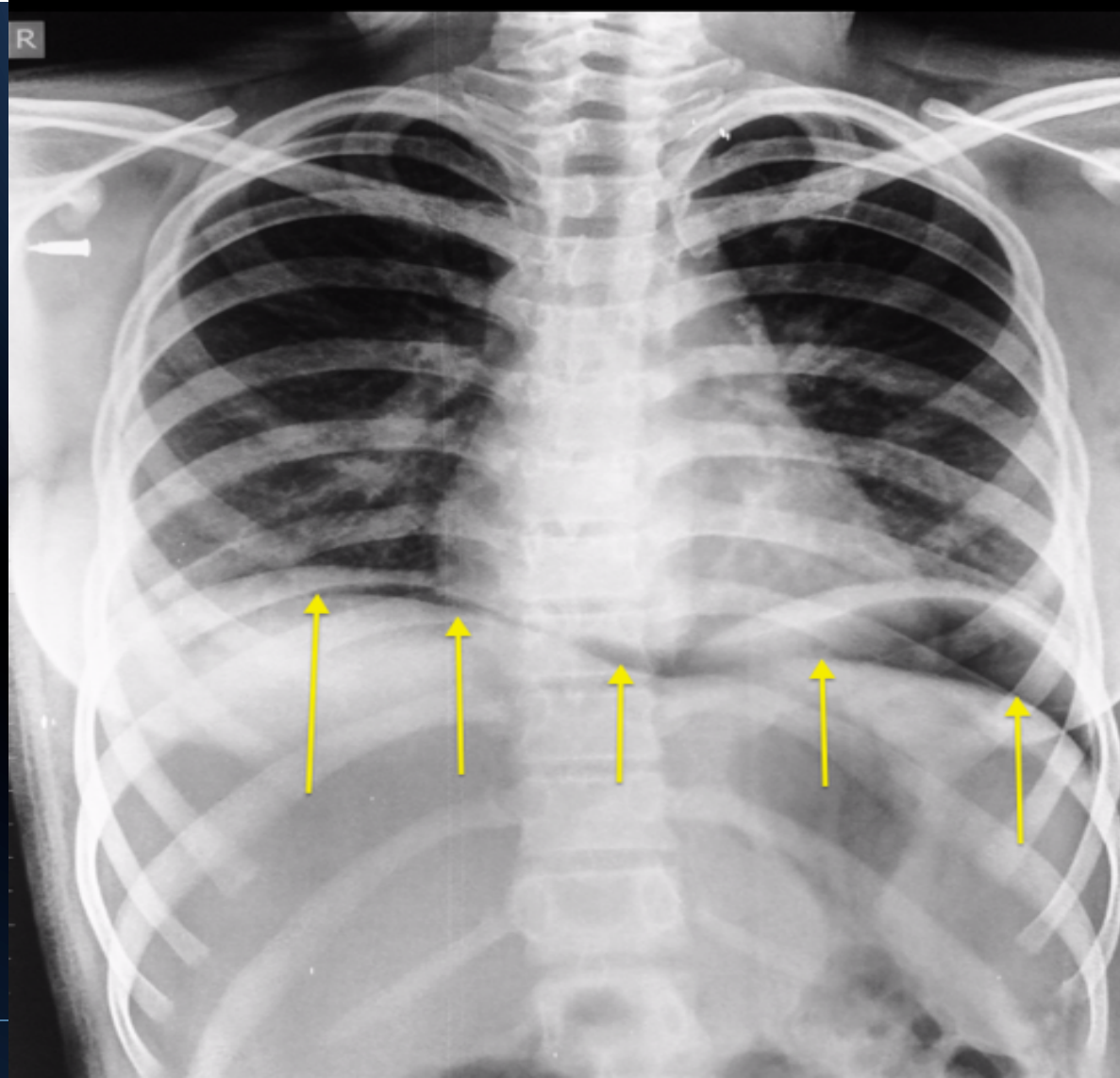
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Pnömoperitoneum

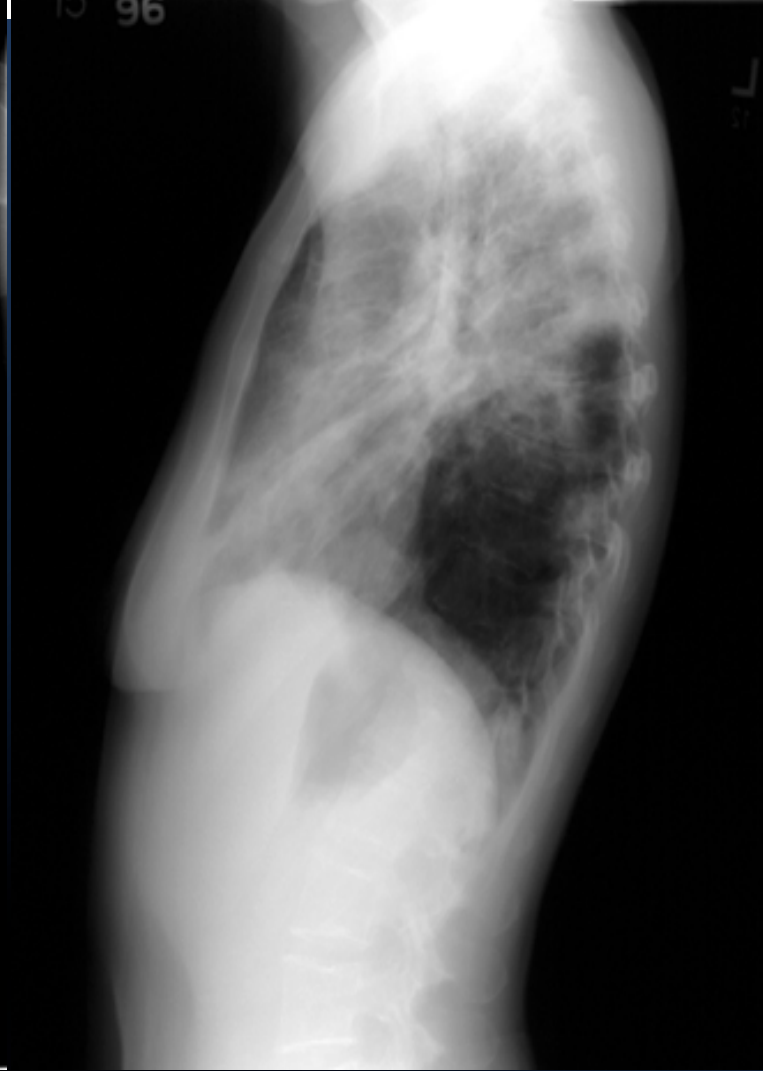
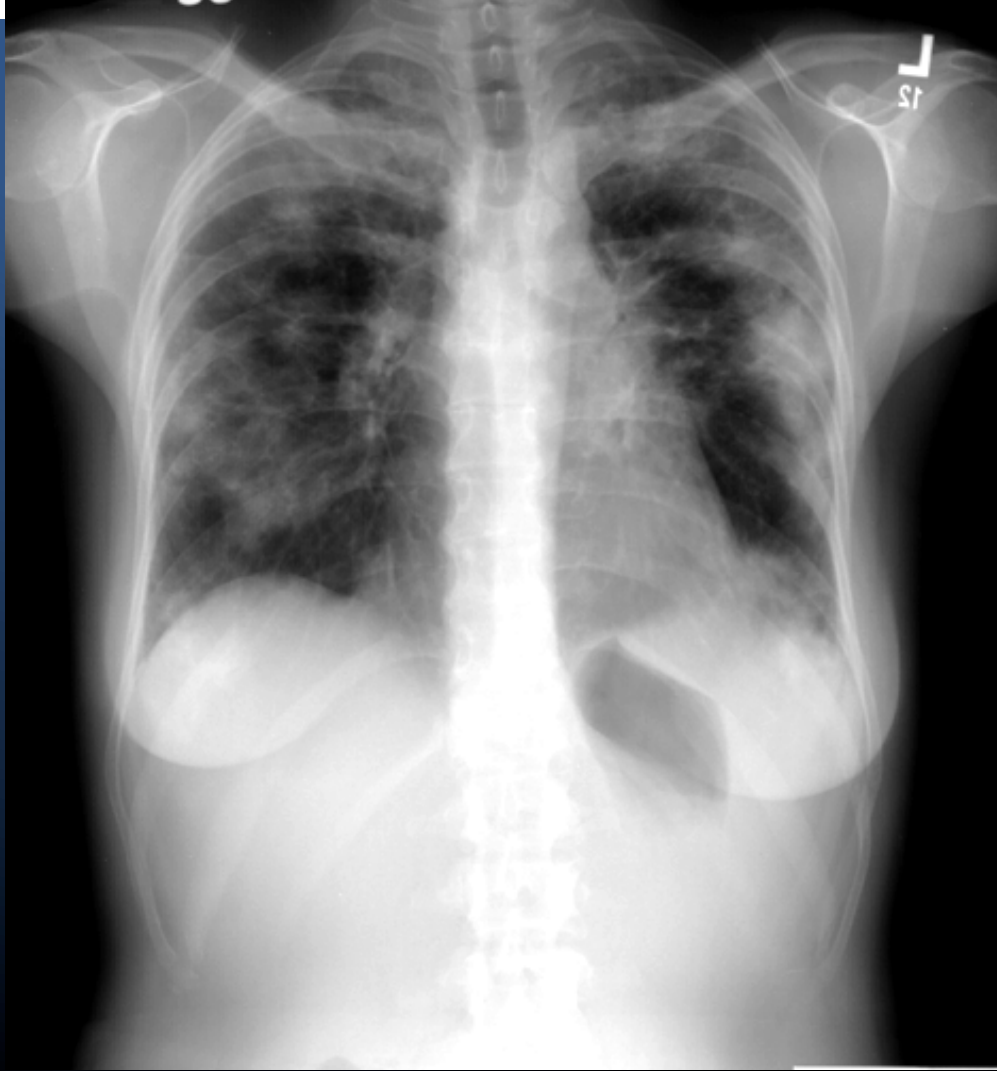
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

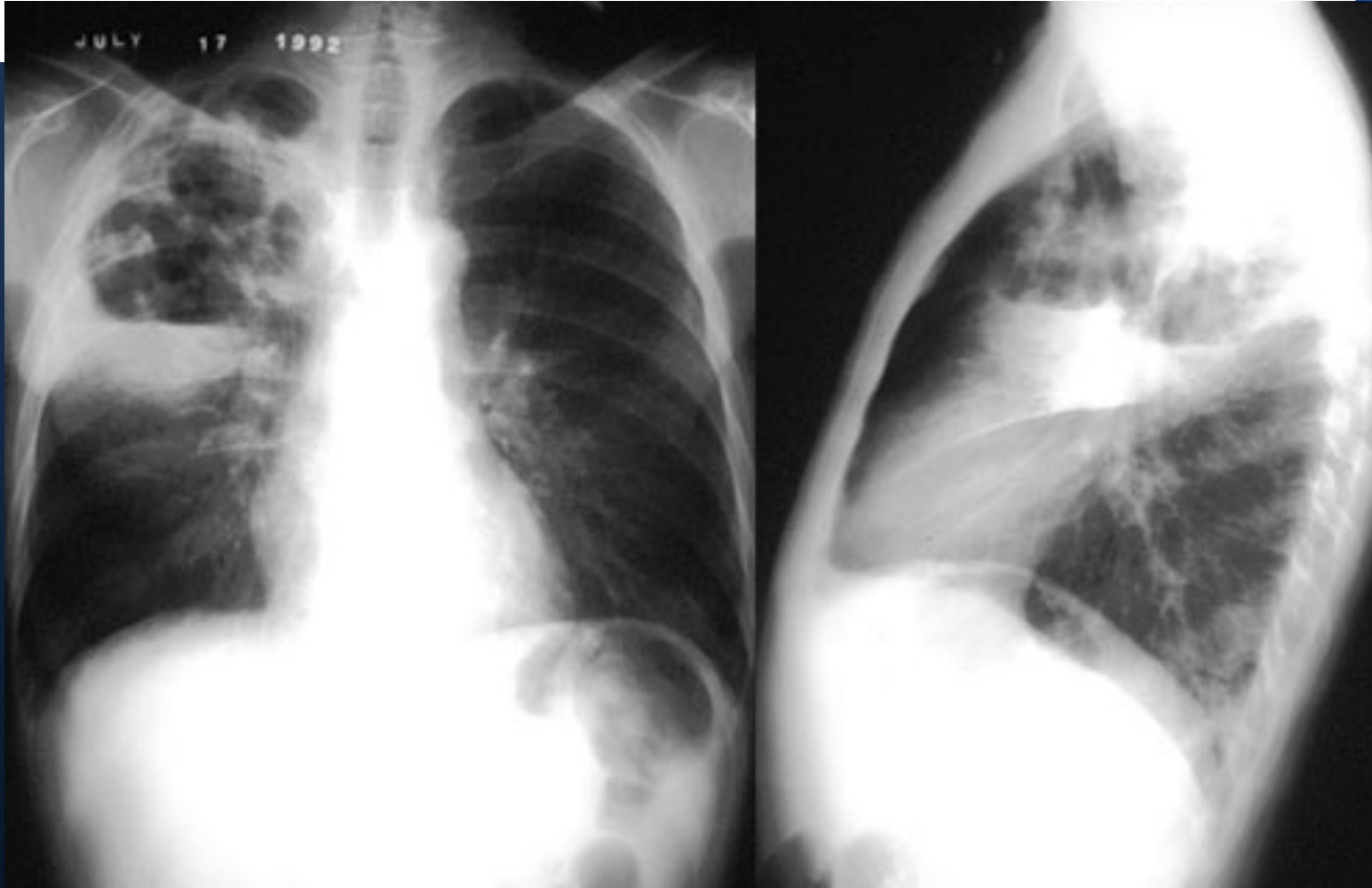

Sağ orta ve sol üst lobda pnömoni

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

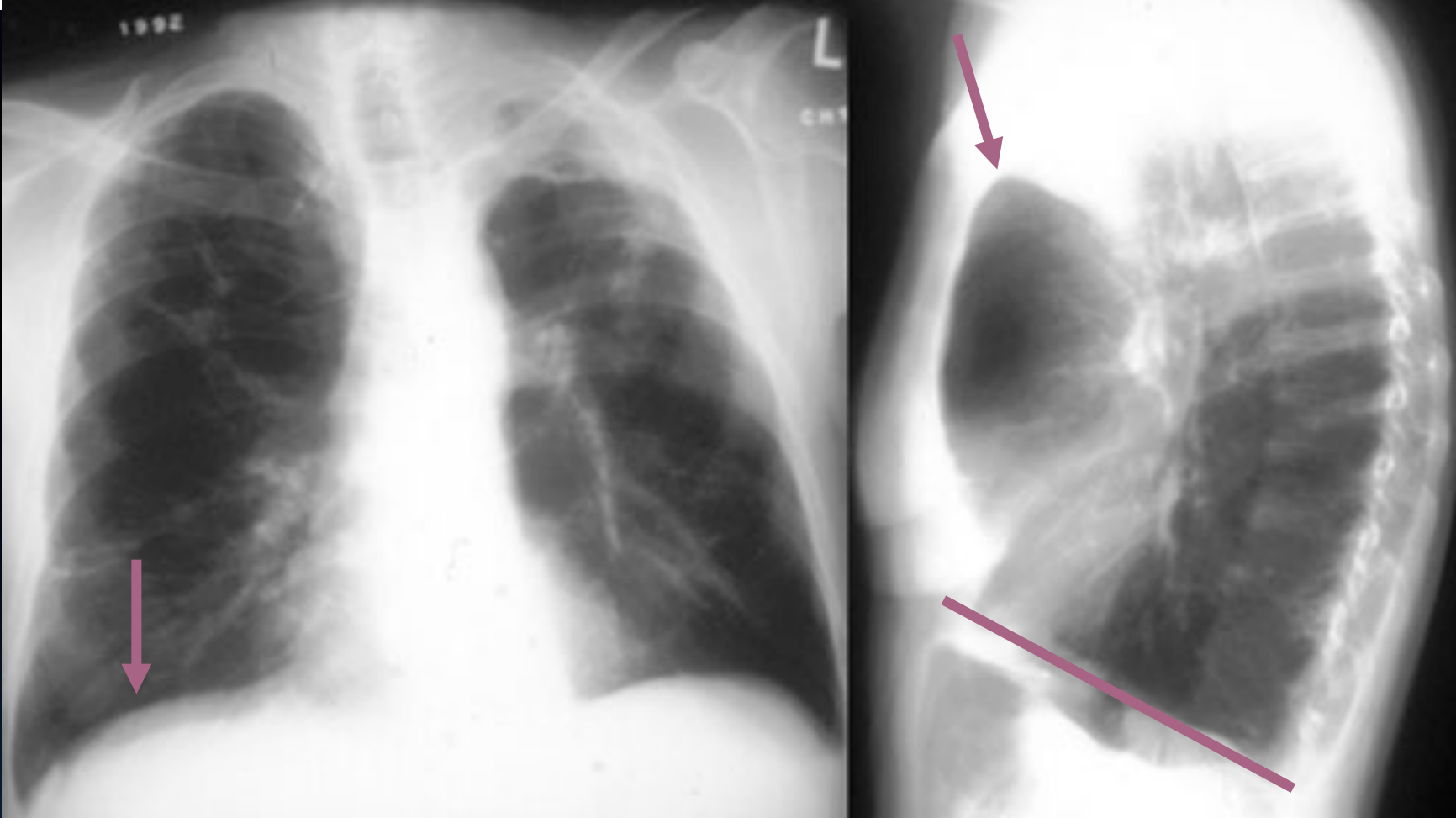

Bakteriyel konsolidasyona bağlı kistik değişiklikler, hava-sıvı seviyesi

KOAH

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Diyaframda düzleşme, kardiyomegali, retrosternal hava artışı, üst lobda AC dokusunu destrüksiyonuna bağlı hiperlüsensi

Plevral Efüzyon

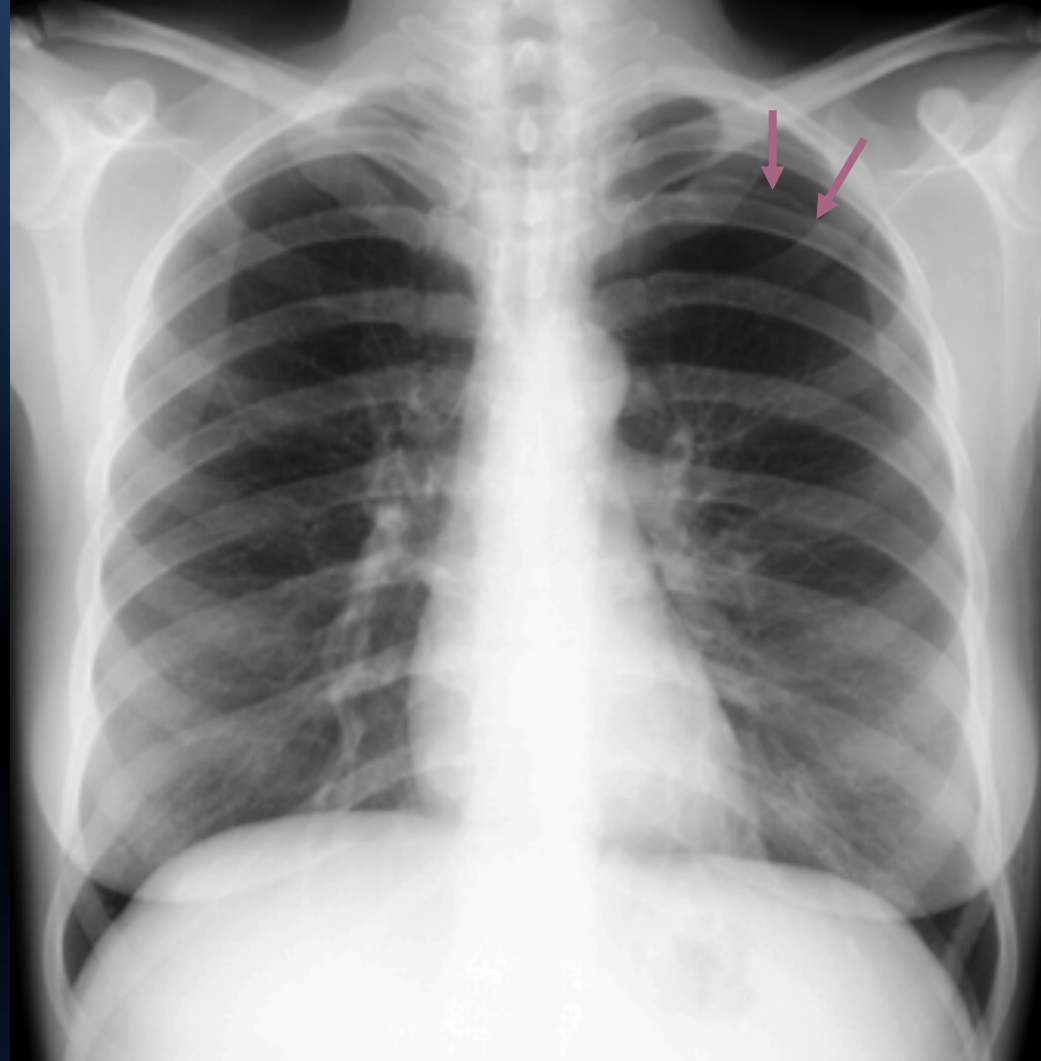
TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Pnömotoraks

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

Pnömotoraks- Tam lobar kollaps

Metastatik Akciğer Kanseri

Aort Diseksiyonu- geniş mediasten

TATD
Oryantasyon
Eğitimi

